

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2020

Cena \$ 2.50

SEPTEMBER 2020

Vranov u Brna slaví 780 roků od prvního zázračného uzdravení a založení poutního kostela

Obec Vranov u Brna leží cca 14 km severním směrem od středu města Brna a současně 1,5 km západním směrem od města Adamov. Nachází se v malebné krajině, která byla dříve nazývána Moravským Švýcarskem. Pěší cesta z brněnské městské části Soběšice vede dobře udržovaným smíšeným lesem, který až do konce 2. světové války patřil rodině knížat Lichtensteinů. Všechny přístupové cesty na Vranov u Brna jsou lemovány zděnými Božími mukami. Po sametové revoluci roku 1989 bylo sice nutné některé z nich obnovit, ale v současné době jsou už všechna Boží muka pravidelně opravována a okrašlována.

Podle zakladatelské legendy vzniklo poutní místo na Vranově u Brna díky uzdravení maršálka Viléma (ve skutečnosti Voka I.) z Rožmberka. Ten prý byl postižen slepotou, ale na přimluvu Panny Marie, Matky Boží, roku 1240 prohlédl. Ke cti Panny Marie na Vranově u Brna pak brzy poté nechal postavit první, dnes už neexistující dřevěný kostel.

Otázku skutečného jména zakladatele kostela na Vranově u Brna snadno vyřešíte, když nahlédnete do rodokmenu panů z Rožmberka. V letech 1208–1262 žil pozdější nejvyšší královský maršálek Vok I. z Rožmberka. Maršálkem byl snad už od roku 1254, poprvé je ve funkci maršálka písemně doložen roku 1255. Svůj vysoký titul obdržel za příkladnou a věrnou službu českému králi Přemyslu Otakaru II. (vládl 1253–1278). Připomeňme si ještě, že jméno Vok je českou zkratkou zdrobnělého jména Vo(jte)k, původně Vojtěch. Obdobně Maďaři (Uhři) jméno jimi velmi váženého a oblíbeného sv. Vojtěcha-Adalberta pozměnili na zdrobnělé jméno celkem pěti uherských králů. Jmenovali se Béla.

O středověkém dění na Vranově u Brna nevíme téměř nic. Také už není známo, kdo kostelu věnoval sošku Panny Marie, kterou je dnes možné spatřit na hlavním oltáři kostela. Soška byla, podle dobrozdání odborníků, zhotovena na začátku 16. století a je francouzské

Barokní interiér kostela na Vranově u Brna

provenience. Tato gotická plastika Panny Marie je jednou z nejvýznamnějších památek tohoto druhu na Moravě. Je naprosto mimořádná svým provedením. Nejde totiž o klasickou Madonu s Ježíškem. Svatá Panna je znázorněna bez dítěte, jako dívka líbezné tváře oblečená v modrém šatě, v postoji pokorné modlitby s ne zcela sepnatými rukama.

Záznamy z počátku 17. století připomínají, že se na Vranově u Brna uskutečnila řada dalších zázračných uzdravení. Reformační snahy Martina Luthera, šířící se Evropou v 16. století, sice putování poutníků na Vranov u Brna citelně oslabily, ale už na přelomu 16. a 17. století dochází ke změně k lepšímu. Vranov u Brna získal do svého vlastnictví kníže Maxmilián z Lichtensteina (* 1578, + 1643). Svým vyznáním byl původně nekatolík, ale na konci 16. století on i jeho manželka konvertovali ke katolické víře.

Po dlouhá léta byl aktivním vojákem, proto chtěl Panně Marii poděkovat za ochranu v četných nebezpečích. Zároveň chtěl přispět k posílení katolické víry svých poddaných. V letech 1617–1633 nechal proto vystavět nový, jednolodní barokní kostel, zasvěcený Narození Panny Marie (slaví se 8. září). Byla to jedna z prvních barokních staveb na Moravě.

Kostel projektoval italský architekt Giovanni Maria Filippi, na stavbu kostela dohlížel stavitel Ondřej Erna. Pod chrámovou lodí byla současně vybudována rozsáhlá krypta s pohřební kaplí a hrobkou příslušníků rodu Lichtensteinů.

Vstupní hala do krypty byla vybudována pod umělým náměstím, které se rozprostírá před hlavním vchodem do kostela. Vstup do haly zdobí 4 dórské sloupy s mohutným tympanonem (tj. ozdobnou plochou nad dórskými sloupy). Vstup střeží 2 sedící andělé, kteří ve svých rukou drží sklopené uhasínající pochodně na znamení konce lidského života. Vstupní halu hrobky krom toho zdobí po každé straně dvojice andělů, chránících urny se srdci zemřelých. Před vstupním schodištěm do krypty pod kostelem stojí po obou stranách monumentální sousoší nazvaná „Pozemské loučení“ a „Nebeské shledání“. Všechny sochy, stěny a strop vstupní haly působí na city návštěvníka hrobky svou jasně bílou (ve středověku smuteční) barvou. Autorem této sochařské výzdoby byl významný vídeňský umělec Josef Klieber.

Rostoucí počet poutníků si brzy vyžádal vznik kláštera. Duchovními správci vranovské mariánské svatyně se původně měli stát jezuité. Do vranovského kláštera, založeného roku 1633, se však kníže Maxmilián z Lichtensteina a jeho choť rozhodli povolát příslušníky církevního řádu paulánů. Kromě tradičních slibů chudoby, poslušnosti a čistoty s sebou Nejmenší bratři sv. Františka z Pauly přinesli zvláštní slib trvalého postu a důraz na lásku a milosrdenství k bližnímu. Vyjadřoval to jejich znak a heslo „Charitas“. Pauláni na Vranově u Brna působili přibližně 150 let. Jejich působení na dlouhých 208 let přerušil rakouský císař Josef II., když paulánský klášter na Vranově u Brna roku 1784 zrušil.

Pokračování na str. 22

Fotografie na titulní straně:
Kostel Narození Panny Marie
na Vranově u Brna

Madona Vranovská

Jsou jasné oči Tvé, Madono z Vranova,
svítící do dálek rodného domova
jak maják zbloudilým lodníkům na moři,
jak úsměv zářný, co o lásce hovoří,
jak oči dítěte, z nichž nebe dívá se,
jak kvítka v trávě, co zpívají o kráse,
jak rudá ústa žen ze slunné Moravy,
když o Tvé přimluvě radostně vypráví,
Madono z Vranova.

Jsou jasné oči Tvé, Madono z Vranova,
jak západ slunce, když svitne do nachova,
jak líce dívčiny, když studem zardí se,
jak svěží jablka, ležící na mise,
jak měsíc stříbrný, jenž radost maluje
na plátno srdce, když ze mraků vypluje,
jak bílé stužky na moravské suknici,
jak čerstvé koláče v ošatkách vonící,
Madono z Vranova.

Jsou jasné oči Tvé, Madono z Vranova!
Kdo věrnou lásku Ti navždycky zachová,
zasvítí do světa jak bílá lilie,
jak ranní slunko, jež světlo své rozlije
do temných koutů a do duší zbloudilých,
jak svěží zeleň hor, lesů a kyprých lích,
jak bělost domků i dusí těch z Moravy,
co vždycky ochotně, rádi Tě pozdraví,
Madono z Vranova!

Pro jasné oči Tvé, Madono z Vranova,
svítící do dálek rodného domova
jak maják zbloudilým lodníkům na moři,
pro úsměv zářný, co o lásce hovoří,
pro oči dítěte, z nichž nebe dívá se,
pro kvítka v trávě, co zpívají o kráse,
pro rudá ústa žen ze slunné Moravy,
když o Tvé přimluvě radostně vypráví,
pro líce dívčiny, když studem zardí se,
pro svěží jablka, ležící na mise,
pro bělost domků i duší těch z Moravy,
co vždycky ochotně, rádi Tě pozdraví,
pro západ slunka, jež svitne do nachová,
kéž věrnou lásku Ti lid Tvůj vždy zachová,
Madono z Vranova!

P. Libor Koval
Ze sbírky: Moravské Madony

Soška Panny Marie Vranovské, ozdobená zlatou korunkou
a řádem Zlatého rouna

**Nastokrát buď pozdravena,
ó Matičko Vranovská,
natisíckrát zvelebens,
Královno archandělská.
Ty jsi naše milá Matka,
tys naše naděje všechna,
neb Ty jsi ten Jesse kořen,
Maria, krásná Ester.**

**Ohlédáš se na vše strany,
ó Matičko Vranovská,
vzbuzuješ k sobě křesťany,
Královno archandělská.
Ty jsi naše milá Matka, ...**

**Každého chceš vyslyšeti,
ó Matičko Vranovská,
kdo chce Tebe věrně ctíti,
Královno archandělská.
Ty jsi naše milá Matka, ...**

Salve Regina
Poutnický kancionál

LITURGICKÁ ČTENÍ

25.neděle v mezidobí - 20.září 2020

1. ČTENÍ - Iz 55, 6-9

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hleďte Hospodina, když je možné ho najít, vyzvějte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať změní své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť mé myšlenky nejsou myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému - praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho.

2. ČTENÍ - Flp 1, 20c-24. 27a

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Budu moci oslavit na sobě Krista, ať svým životem, ať svou smrtí. Vždyť pro mě život je Kristus a smrt ziskem. Avšak kdybych tady žil dál, mohl bych ještě s užitekem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem - a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu. Jen se chovejte tak, jak to odpovídá Kristovu evangeliu.

EVANGELIUM - Mt 20, 1-16a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časně zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: 'Jděte i vy na mou vinici a dám vám, co bude spravedlivé.' A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: 'Co tu celý den nečinně stojíte?' Odpověděli mu: 'Nikdo nás nenajal.' Řekl jim: 'Jděte i vy na mou vinici!' Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: 'Zavolej dělníky a vyplať jim mzdu, začni od posledních k prvním.' Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru. Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru. Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: 'Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.' On však jednomu z nich odpověděl: 'Příteli, nekřivdim ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chceš? Anebo závidíš, že jsem dobrý?'“

26.neděle v mezidobí - 27.září 2020

1. ČTENÍ - Ez 18, 25-28

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin: „Říkáte: 'Pán nejedná správně!' Slyšte tedy, izraelský dome! Je to mé jednání, které není správné, nebo spíše vaše? Jestliže spravedlivý opustí svou spravedlnost a páchá nepravost a zemře, zemře pro nepravost, které se dopustil. Jestliže se však zločinec odvrátí od svých zlých skutků, které spáchal, a jedná podle práva a spravedlnosti, sám sebe zachrání. Neboť proto, že se bál a odvrátil se

od všech svých nepravostí, které spáchal, jistě bude živ a nezemře.“

2. ČTENÍ - Flp 2, 1-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Jestliže je u vás trochu křesťanské snahy druhé těšit, trochu láskyplného povzbuzení, nějaké duchovní společenství a trochu srdečné účasti, dovřte mou radost tím, že budete stejně smýšlet, že vás bude všechny pojit jedna láska, že budete svorní a jednomyslní. Nic nedělejte z hašteřivosti nebo touhy po prázdné slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám. Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých. Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš: ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - Mt 21, 28-32

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Co soudíte o tomto případu: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: 'Synu, jdi dnes pracovat na vinici.' On odpověděl: 'Mně se nechce,' ale potom toho litoval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: 'Ano, pane,' ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?'“ Odpověděli mu: „Ten první.“ Ježíš jim řekl: „Amen. pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu.“

Slavnost sv. Václava - 28.září 2020

1. ČTENÍ - Mdr 6,9-21

Čtení z knihy Moudrosti.

Vládcové, k vám se obrazení má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svaté, ti, kdo jsou o nich poučení, najdou ospravedlnění. Buďte tedy žádostivi mých slov, mějte po nich touhu, a poučte vás. Moudrost září a nevadne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těm, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časně přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc. Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, chtít se poučit je láska k ní, láska k ní je zachovávat její přikázání, dbát o přikázání je zajistit si nesmrtnost, nesmrtnost pak dává místo u Boha. A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování. Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, ctěte moudrost, abyste kralovali navěky.

2. ČTENÍ - 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Bud' veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Kri-

sta máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé. Je pro nás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho slépějích. 'On nezhléšil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.' Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

EVANGELIUM - Mt 16,24-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

27.neděle v mezidobí - 4.října 2020

1. ČTENÍ - Iz 5, 1-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zapívám píseň svého přítele, píseň svého miláčka o jeho vinici. Vinici měl můj přítel na úrodném svahu. Okopal ji, očistil od kamení, osázel ji ušlechtilou révou. Uprostřed postavil věž, i lis v ní vyhloubil: čekal, že ponese hrozny, ona však plodila pláňata. Nyní tedy, obyvatelé Jeruzaléma, judští mužové, sudte mezi mnou a mou vinicí! Co jsem měl ještě udělat své vinici a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Ted' vám ukážu, co udělám své vinici: odstráním její plot, že bude pastviskem, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji neskropily deštěm. Vinici Hospodina zástupů je dům Izraele, Judovci - jeho milou sazenicí. Čekal spravedlnost, a hle - nepravost, čekal právo, a hle - bezpráví!

2. ČTENÍ - Flp 4, 6-9

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo činnost, která si zasluhuje chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

EVANGELIUM - Mt 21, 33-43

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázel vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a postavil strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. Hos-

podář poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: Na mého syna budou mít ohled. Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: To je dědic. Pojďme, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše! A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nechťli jste nikdy v Písmě: Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné? Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

28.neděle v mezidobí - 11.října 2020

1. ČTENÍ - Iz 25, 6-10a

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin zástupů vystrojí všem národům na této hoře tučné hody, hody s výborným vínem; budou to šťavnatá jídla a vybraná vína. Na této hoře sejme závoj, který halil všechny lidi, přikrývku, která kryla všechny národy. Zničí smrt navždy, Pán, Hospodin, setře slzy z každé tváře. Odejme na celé zemi hanbu svého lidu, neboť Hospodin to pravil. V ten čas se řekne: „Hle, náš Bůh, doufali jsme v něho, že nás vysvobodí; on je Hospodin, v něho jsme doufali, jásejme a radujme se z jeho spásy, neboť Hospodina ruka spočine na této hoře.“

2. ČTENÍ - Flp 4, 12-14.19-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Dovedu žít v odříkání, a dovedu žít v hojnosti. Seznámil jsem se důvěrně se vším: se sytostí i hladověním, s nadbytkem i nedostatkem. Všechno mohu v tom, který mi dává sílu. Ale jste hodní, že jste mi pomohli v mém tíživém postavení. A protože můj Bůh je přebohatý, skvěle vám to odplatí skrze Krista Ježíše ve všem, cokoli budete potřebovat. Bohu, našemu Otci, buď sláva na věčné věky! Amen.

EVANGELIUM - Mt 22, 1-14

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš mluvil k velekněžím a starším lidu v podobenstvích: „Nebeské království je podobné králi, který vystrojil svému synovi svatbu. Poslal služebníky, aby svolali hosty na svatbu, ale ti nechtěli přijít. Poslal znovu jiné služebníky se vzkazem: Řekněte pozvaným: Hostinu jsem přichystal, moji býci a krmmý dobytek jsou poraženi, všechno je připraveno, pojďte na svatbu! Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, jiný za svým obchodem. Ostatní pochytili jeho služebníky, ztýrali je a zabili. Krále to rozhněvalo. Poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil. Potom řekl svým služebníkům: Svatební hostina je sice připravena, ale pozvaní jí nebyli hodni. Jděte proto na rozcestí a pozvěte na svatbu, koho najdete. Služebníci se vydali na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré, takže svatební síň byla plná hostů. Když vstoupil král podívat se na hosty, uviděl tam člověka, který neměl na sobě svatební šaty. Řekl mu: Příteli, jak jsi sem přišel bez svatebních šatů? On se nezmohl na slovo. Tu řekl král sloužícím: Svažte mu ruce i nohy a vyhoďte ho ven do temnot. Tam bude plác a skřípění zubů. Mnoho je totiž povolaných, ale málo vyvolených.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. srpna 2020

Politické události

Americký ministr zahraničí Mike Pompeo v Praze

V úterý 11. srpna přiletěl do Prahy Mike Pompeo, americký ministr zahraničí. Spolu s českým ministrem zahraničí Tomášem Petříčkem pak odpoledne navštívili Plzeň, kde si připomněli 75. výročí konce druhé světové války. Pompeo v proslovu u památníku Díky, Ameriko! poděkoval Plzni a jejím obyvatelům za každoroční připomínku amerických vojáků, kteří pomáhali na konci druhé světové války vybojovat svobodu.

Pompeo pak před přihlížejícím davem připomněl osvobození Plzně americkou armádou na konci 2. světové války. „Jeden z nápisů na památníku říká, že nikdy nezapomeneme. Skutečně je tomu tak, touto oslavou dnes udržujeme historii naživu... Jen si mohu představit obrovskou radost z okamžiku, když americké jeepy a tanky vjely do města před 75 lety,“ řekl americký ministr zahraničí.

Připomněl také, že před 30 lety tehdejší americká velvyslankyně Shirley Templeová Blacková položila základní kámen památníku společně s prezidentem Václavem Havlem. Tehdy poprvé po desetiletích komunistické moci a sovětské nadvlády si mohli Plzeňané, Češi a Američané otevřeně připomenout společně vojenskou roli USA při osvobození města.

Oba ministři následně zamířili do pivovaru Plzeňského Prazdroje, kde je u večere čekalo společné jednání. „Dotkli

jsme se otázek nových technologií, role Číny při jejich vývoji i možných hrozbách, které s tím souvisí. Je to otázka třeba ochrany dat nebo nakládání s daty, což je předpoklad pro rozvoj umělé inteligence,“ oznámil po schůzce Petříček.

Ve středu se setkal Ministr zahraničí USA Mike Pompeo s českým premiérem Andrejem Babišem, který ho přivítal v Kramářově vile na pracovním obědě. Pompeo se shodl s Babišem, že se Rusko snaží zničit demokracie a rozbit západní alianci. „Moskva neuspěje, svoboda vyhraje,“ řekl a dodal, že stejně se chová i Čína. Českou nezávislost by podle něj podkopalo, pokud by Rusko mělo vliv na dostavbu Dukovan.

„Přišel jsem proto, abych připomenul lidem v Česku, že jsme připraveni vám pomoci a že pokud vás někdo chce ohrožovat, my budeme na vaší straně. Víme, že si vyberete demokracii,“ zaznělo od ministra zahraničních věcí Mike Pompea během jeho návštěvy v Praze. Kriticky se vyjádřil nejen k Rusku, ale také k Číně.

Podle premiéra Babiše je důležité dokončit obchodní dohodu mezi Evropou a Spojenými státy. S americkým politikem jednali také o spolupráci v obraně. „Ta debata byla fajn, velmi si rozumíme a víme, v jakých oblastech chceme navázat spolupráci,“ doplnil Andrej Babiš. „Myslím, že naše vztahy s USA jsou velmi dobré a nadstandardní,“ shrnul.

Pompeo zdůraznil důležitost výběru nového partnera při dostavbě jaderné elektrárny v

Dukovanech. Partnerství s ruskými a čínskými státními podniky by podle něj oslabilo českou národní bezpečnost a suverenitu. Pompeo vidí v oboru obrovskou příležitost zvýšit energetickou bezpečnost nejen pro Česko, ale pro celý region. Ať už výstavbou jaderné elektrárny západního modelu, která bude udržitelná, nebo v otázce dodávek zemního plynu. USA podle něj chtějí, aby se ČR dobře rozhodla a zvolila obchodní model, který je udržitelný a podle práva a podle zákona. To jsou podle něj věci, které ČR dostane, když se spojí se západním národem. S Babišem má podle něj na toto stejný názor. Babiš poznamenal, že Česko zájem americké strany o dostavbu Dukovan vnímá, neboť Americká firma Westinghouse je jedním z uchazečů o zakázku.

Politici se vyjádřili i k protestům v Bělorusku kvůli podezření ze zmanipulování prezidentských voleb ve prospěch Alexandra Lukašenka.

Pompeo poté zavítal do Senátu. Zde kritizoval Čínu a označil ji za hrozbu i pro Česko. Podle něj Čína provádí vlivové operace a snaží se krást duševní vlastnictví. Zároveň Pompeo ocenil předsedu Senátu Vystřelila za to, že se chystá navštívit Tchaj-wan navzdory kritice z Číny. Připomněl, že totéž chtěl udělat i jeho předchůdce Kubera.

Nakonec Pompea na Pražském hradě přijal prezident Miloš Zeman, schůzky se zúčastnil i Andrej Babiš. Zeman při setkání varoval USA před neuváženým stažením armádní mise z Afghánistánu. Ocenil vzájemné ekonomické vztahy a vyzdvihl také vztah USA k Izraeli. Prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček uvedl, že Pompeo naopak ocenil vynikající česko-

americké vztahy ve všech oblastech a konstatoval jejich další potenciál.

Návštěva Mikea Pompea v České republice byla první návštěvou ministra zahraničí USA od roku 2012, kdy do Prahy přijela Hillary Clintonová.

Z Prahy americký ministr odletěl do Slovinska, následně navštívil také Rakousko a Polsko.

Schváleny zákony o povinné distanční výuce ve školách a možnosti volit z auta pro lidi v karanténě

Pokud se kvůli koronaviru opět uzavřou školy, budou se muset žáci povinně účastnit distanční výuky. Počítá s tím návrh zákona ministra školství Roberta Plagy (za ANO), který zavádí distanční výuku do školského zákona.

Novela školského zákona, kterou v pondělí 17. srpna projednávala vláda, zavádí pro děti povinnost účastnit se distanční výuky jako součásti povinné školní docházky. Dosud ji česká legislativa nijak neupravovala a děti se jí účastnit nemusely. Ať už proto, že jim rodiče vymysleli jiný program, nebo k tomu rodiny neměly dostatečné technické zázemí, například dostatek počítačů pro všechny děti. Podle návrhu nově u dětí, které počítač nemají, musí škola umožnit, aby si úkoly mohly vyzvedávat osobně, případně jim je učitelé mají zadávat po telefonu. V souvislosti s touto změnou bude kabinet jednat ještě o miliardě korun, kterou chce ministr Plaga na počítače nebo tablety. Ty by měly školy dostat zhruba v polovině října. Změna zákona je reakcí na epidemii covidu-19, kvůli které byly školy uzavřeny od poloviny března a některé až do června. Povinná výuka na dálku se má týkat krizového

stavu podle krizového zákona nebo uzavření škol z nařízení ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice. „Děti, žáci a studenti jsou povinni vzdělávat se distančním způsobem s výjimkou dětí v mateřské škole, pro které není předškolní vzdělávání povinné,“ píše se v materiálu pro jednání vlády. Povinně chodí jeden rok do mateřských škol předškoláci. Na dálku se nemusí vzdělávat také v jazykových a základních uměleckých školách. Ministerstvo může podle návrhu také určit jiný způsob přijímacích zkoušek nebo ukončování vzdělání. Formu výuky na dálku návrh nestanoví, škola ji má přizpůsobit podmínkám žáka.

Podzimní volby do třetiny Senátu se budou konat spolu s volbami do zastupitelstev krajů v pátek a v sobotu 2. a 3. října 2020. Vláda schválila tři alternativy, díky kterým budou moci volit v těchto volbách i lidé v karanténě. Jednou z možností je drive-in hlasování, kdy by lidé hlasovali z auta u speciálních stánků. Alternativou jsou také zvláštní volební okrsky nebo vznik speciální komise, jež by přijela za člověkem v karanténě až domů. Novela obsahuje také návrh odměn pro členy speciálních volebních a sčítacích komisí a návrh na plošné zvednutí odměn členům všech komisí o 500 korun. Změnu projednala Sněmovna ve středu 19. srpna a zákon schválila. Druhý den 20. srpna schválil zákon také senát a následně jej podepsal prezident Miloš Zeman.

Ekonomika

Důchodci by mohli dostat jednorázově až šest tisíc

Podle Babiše podpořila vláda během koronavirové pandemie zaměstnavatele a jejich prostřednictvím zaměstnance,

živnostníky a podnikatele i lidi pracující na dohody. Přispět chce ještě penzistům. Ministryně práce Maláčová 22. srpna oznámila, že předloží návrh na jednorázový bonus pro důchodce 6000 korun, který by měli dostat ještě před Vánoce. Poslankyně opozičních Pirátů Olga Richterová upozornila, že kvůli jednorázovému příspěvku mohou někteří senioři ztratit nárok na příspěvek na bydlení na tři měsíce. Podle dalších zástupců opozice se členové vlády předhánějí v uplácení před volbami a kabinet neříká, kde na to vezme peníze. Alternativou k jednorázovému příspěvku by mohla být valorizace důchodů nad rámec zákonných 840 korun. S myšlenkou vyšší valorizace nebo jednorázového příspěvku přišli již na počátku srpna sociální demokraté. Šéf ČSSD Jan Hamáček hovořil o plošném zvýšení důchodů o 300 až 400 korun nebo jednorázovým příspěvkem „v řádu tisíců ročně“.

Schillerová odmítá požadavek měst a obcí. Chtějí dalších 13 miliard kvůli propadu příjmů

Svaz měst a obcí tento týden oznámil, že požádá vládu o dalších 13 miliard korun na pokrytí výpadků daňových příjmů obcí v souvislosti s koronavirem.

Stát už obcím poskytl na propad 13,4 miliardy korun. „Pokrylo to ale zhruba půlroční výpadek. Chceme proto otevřít debatu, že by bylo nejvhodnější, kdyby vláda dokázala vygenerovat stejné finanční prostředky a poslat nám je do konce roku,“ uvedl předseda svazu a kyjovský starosta František Lukl.

Podle něj mají obce připravené potřebné projekty. „Platí, že města jsou nejlépe hospodařící subjekty veřejné správy. Každá koruna od státu, která jim

přijde, se mu vrací na DPH nebo odvodech. Z krize je nutné se proinvestovat,“ řekl Lukl k důvodům, kvůli nimž obce požádají stát o další podporu.

Ministryně financí ale s dalšími penězi pro samosprávy nepočítá. „Já rozhodně v tuto chvíli nevidím důvod, protože kompenzační bonus, my to máme spočítáno přesně, znamená propad 5,5 miliardy. Poslali jsme 13,4 miliardy,“ argumentuje ministryně.

„Čili já myslím, že obce musí zapojit rezervy, které mají díky bezprecedentnímu výběru daní, které probíhalo v posledních letech,“ doplnila.

Kurzovní lístek

24. 8. 2020 (střed)

EUR, 1	26,090
Kanada, 1	16,751
USA, 1	22,023

Kultura

Evropská komise schválila program dotací na náhradu zrušených kulturních akcí

Evropská komise schválila program COVID – kultura, ze kterého chce tuzemské ministerstvo průmyslu a obchodu rozdělit 900 milionů korun na pomoc pořadatelům kulturních akcí, kteří je museli kvůli vládním opatřením proti koronaviru zrušit.

Program má kompenzovat pořadatelům kulturních akcí výdaje, které měli od 1. října loňského roku do letošního 17. května a souvisely s akcemi, které se měly uskutečnit od 10. března do 31. srpna. Jde o akce, které musely být v přímé souvislosti s vládními opatřeními zrušeny nebo přesunuty.

Žadatelé v programu mohou získat až polovinu výdajů za zrušené či přesunuté akce.

O dotaci mohou žádat podnikatelé, kteří mají jako svou hlavní činnost pořádání či zajištění kulturních projektů, individuální umělci, dále také

pořadatelé filmových, hudebních či výtvarných festivalů a přehlídek, hudební kluby, galerie, muzea nebo divadla. Stěžují si ale například filmoví distributoři, že jsou z programu vyloučeni, a žádají nápravu.

Netradiční ročník Vsetínského festivalu UNITED

UNITED je třídenní multižánrový křesťanský hudební festival pořádaný od roku 2011 na Vsetíně. Kromě hudebních vystoupení program zahrnuje tematické semináře, workshopy, festivalové městečko, poradenskou a modlitební službu, filmové projekce, divadelní představení, sportovní aktivity, taneční vystoupení a program pro děti.

Od pátku 21. 8. do soboty 22. 8. 2020 se uskutečnil "netradiční" ročník festivalu United. Ten, vzhledem k současné společenské situaci, proběhl formou přímých přenosů vysílaných televizní stanicí TV NOE a streamů na sociálních sítích Facebook a YouTube.

Dějištěm akce nazvané UNITED online byl vsetínský Dům kultury, jehož sály se na dva dny proměnily v nahrávací studia. Velký sál se stal dějištěm večerních programů, malý sál byl vyhrazen seminářům. Další místnosti byly určeny poradcům a modlitebníkům, kteří byli připraveni se na dálku věnovat zájemcům.

Hlavním zahraničním hostem hudebních vystoupení byl britský skladatel a zpěvák Martin Smith, který své vystoupení předtočil. Ostatní hudebníci z Čech a Slovenska vystoupili naživo. Večerní programy zahrnovaly promluvy řečníků a sobotní odpoledně bylo věnované talk show a seminářům, které vedli Kateřina Laichmanová, David Novák a Ondřej Szturc.

Podle www.idnes.cz

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Pronásledování katolíků v Zemi svobody?

Senátor John Kennedy apeloval na generálního prokurátora Spojených států amerických, aby bylo vyvinuto větší úsilí v boji proti antikatolickému vandalismu a aby jeho pachatelé byli postihováni.

„Plnění katolických chrámů v zemi, která se považuje za vlast svobody, musí přestat,“ píše senátor John Kennedy podle CNA.

V posledních měsících došlo ve Spojených státech k mnoha útokům na náboženské budovy a objekty. V rámci údajných protestů proti násilí policie a proti rasismu vandalové zdevastovali několik desítek památníků a soch. Minulý měsíc došlo ke zhárskému útoku na kostel na Floridě, kde se věřící právě chystali na ranní mši. Celkem došlo k 19 útokům na katolické chrámy.

„Tomuto násilí je třeba co nejrychleji učinit přítrž. V USA nemohou být katolíci pronásledováni,“ píše senátor Kennedy. Stále častěji však dochází k incidentům, které nesouvisí s Black Lives Matter, a jejich pachatelé zůstávají neznámi.

„K vandalismu dochází na celém území a nezdá se, že by docházelo ke zklidnění emocí. Nejmutnější je fakt, že jsou napadáni i křesťané, kteří přišli z Blízkého východu, aby ze své vlasti utekli právě před pronásledováním,“ zdůrazňuje americký senátor, který poukazuje na to, že zakladatelé Spojených států věřili, že náboženská svoboda je ke vzniku nového národa nutná, a proto zavedli její ústavní záruky. *„Nemůžeme přece dovolit, aby hrstka lidí ničila jeden z nejdůležitějších základů naší země,“* poznamenává senátor Kennedy.

Podle Vatican News

Den Brna 2020 - Požehnání sochy P. Martina Středy a Jubilejní pout' k Paladiu města Brna

Tradiční připomenutí úspěšné obrany Brna před dobyvačnými Švédy se letos odehrálo ve dnech 14. až 16. srpna. Vyhledávaná slavnost kombinovala jako obvykle atraktivní podívanou na zbrojnoše v historických uniformách se slavnostními bohoslužbami a připomenutím duchovního odkazu jezuity Martina Středy. Po pontifikální mši sv. v sobotu 15. srpna v 10.00 hodin v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Brně u jezuitů slavnostně požehnal biskup Vojtěch Cikrle sochu jezuitského kněze P. Martina Středy,

který svými modlitbami provázel Brňany v bojích při ubránění města před švédskými vojsky v roce 1645.

Socha vznikla díky iniciativě Magistrátu města Brna a zhotovil ji sochař Jan Šebánek. Při ztvárnění Martina Středy vycházel z jedné z legend, vyprávějící příběh o tom, že se poslední dělová koule vystřelená Švédy zastavila Martinu Středovi u nohou. Páter Středa je pojat jako morálně a mravně pevná osobnost v okamžiku modlitby, která jako duchovní síla stojí v protikladu k válečné agresi, znázorněné dělovou koulí, která jakoby odštípla kus z betonového podstavce na kterém, páter Středa stojí. V horní části podstavce jsou po celém obvodu uvedeny dva citáty pátera Středy: „Netrap se předčasně starostmi o to, co se stane. Stačí zlé, co přináší každý den.“ A druhý citát: „Měj rád prosté věci a spokoj se s málem – zakusíš velký pokoj.“ Socha stojící vedle jezuitského kostela se dívá na presbytář kostela svatého Jakuba, kde je pochován hrabě Louis Raduit de Souches, čímž

je naznačeno spojení mezi těmito dvěma osobnostmi, které se zásadní měrou podílely na obraně Brna před Švédy.

15. srpna v 18.00 hodin slavil pontifikální bohoslužbu v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně u obrazu Panny Marie Svatotomské, Paladia města Brna, brněnský pomocný biskup Pavel Konzbul. Brněnští augustiniáni, kteří zde působí, kromě charismatu své řehole, zde plní ještě další jedinečné úkoly. Jedním z nich je chránit a šířit odkaz starobrněnského opata Gregora Johanna Mendela (1822 - 1884), světově proslulého zakladatele genetiky, tím dalším je opatrovat obraz Panna Marie Svatotomské, Paladium města Brna, a díky němu připomínat také velké události z dějin jihomoravské metropole z roku 1645.

Panna Maria Svatotomská, ochránkyně Brna, je ikona, kterou Karel IV. daroval roku 1356 kostelu Zvěstování P. Marii (dnes sv. Tomáše na Moravském náměstí v Brně) a znázorňuje Madonu s Ježíškem jako tzv. "hodegetrii" tedy "přívodkyni na cestě životem".

Svatotomská ikona se skutečně přívodkyní stala na mnohá staletí nejen pro město Brno, ale i pro celou Moravu. Tak si vysloužila titul Gemma Moraviae, to je Drahouka či Perla Moravy. Klášter sv. Tomáše s mariánskou svatyní byl mimo městské hradby, takže býval terčem prvních útoků. Kaple, v níž se uchovával obraz, zůstávala po takových událostech v troskách, ale z troskek zase znovu povstávala. Zde se rozhodovalo často nejen o osudu města, ale i celé Moravy. V samém centru událostí byla kaple v časech husitských bouří, třicetileté války a později svědkem války pruské a sedmileté. Během historie se tak toto místo stalo nejvýznamnějším poutním místem Moravy, srovnatelným s polskou Čenstochovou. Řada moravských měst se Panně Marii Svatotomské zasvětila. K její počti byly stavěny mariánské sloupky budované z vděčnosti za ochranu před morovými epidemiemi, zvláště v letech 1678-79 a 1713. Stala se proslulým útočištěm mariánských ctitelů v nejrůznějších nesnázích a pro mimořádná vyslyšení začala být titulována také jako Divotvůrkyně. Stěny kaple byly obloženy děkovnými tabulkami a z vděčnosti za vyslyšení bylo zhotoveno bezpočtu kopií obrazu pro potřebu kostelů, ale i pro úctu soukromou.

Panně Marii Svatotomské ovšem náleží ještě jeden titul, a to „Paladium města Brna“, což znamená "zaručující trvání města". Vždyť se její příměluva za ochranu Brna stala nejznámější po celé Evropě při intervenci švédské armády v roce 1645. Její velitel Torstensson neměl soupeře sobě rovného. Táhl od vítězství k vítězství. Ale jen k Brnu. Zde se totiž střetl – jak sám říkal – s "černou Marií" a s hrstkou jejich ctitelů v čele s charismatickou osobností P. Martina Středy, kteří se rozhodli k obraně města. A Torstensson věděl, že na jejich straně je P. Maria. Vždyť právě proto stanovil – po marném tříměsíčním obléhání – rozhodující útok na den slavnosti Nanebevzetí P. Marie 15. srpna. A právě tohoto dne byl poražen. Bilance obléhání byla neuvěřitelná. Raduit de Souches, velitel obrany města, měl k dispozici 426 vojáků a tisíc civilistů. Z nich padlo 250. Proti nim útočilo 28 tisíc profesionálů a padlo jich 8 tisíc! Torstensson, potom co odtáhl, abdikoval. A tak není divu, že mariánští ctitelé léta usilovali o korunovaci obrazu, což byl dobový právní proces v Římě, který končil korunovační slavností, když se potvrdilo, že mariánská úcta na příslušném místě je nejvyšší oprávněná. Korunovace v roce 1736 byla slavností století. Josefské reformy bohužel zrušily mnoho klášterů a mezi nimi také v roce 1773 klášter sv. Tomáše. Poutě byly zakázány, ale řeholníci dosáhli výjimky, že mohou přenést ikonu P. Marie do kostela na Starém Brně, kde úcta k P. Marii Svatotomské pokračuje dodnes.

Podle zpráv České biskupské konference

Sloup Panny Marie v Praze požehnán 15. srpna 2020

Toto je den, který učinil Pán, jásejme a radujme se z něho!

O svátku Nanebevzetí Panny Marie, byl v sobotu 15. srpna 2020 pražským arcibiskupem Dominikem kardinálem Dukou OP, při velké mariánské slavnosti požehnán obnovený Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze.

Lidé z celé republiky, ze Slovenska, Švýcarska a dalších zemí se scházeli na Staroměstském náměstí již brzy ráno. Shromažďovali se kolem obnoveného Mariánského sloupu a obdivovali toto umělecky cenné dílo, která tvoří znovu středobod Staroměstského náměstí.

V 9.00 hodin byl zahájen modlitební předprogram, vedený předsedou národního Fatimského centra v Kocliřově Mons. Pavlem Dokládačem. Národní Fatimské centrum v Kocliřově slaví v letošním roce 25 let svého působení. Náměstím se rozléhaly modlitby s děkováním i prosbami a zpěvy mariánských písní.

Poutníků stále přibývalo, až zaplnili všechny prostory kolem obnoveného Mariánského sloupu a celé náměstí. V chrámu Matky Boží před Týnem již

probíhaly poslední přípravy na slavnou mši svatou. Z důvodu epidemie koronaviru musel být počet účastníků bohoslužby omezen na maximálně 500 osob a proto nebyl vstup na bohoslužbu volný. V kostele byly čtyři oddělené sektory, všichni účastníci měli roušky.

Aby většina účastníků slavnosti, kteří byli shromáždění na Staroměstském náměstí, se mohla zúčastnit slavné bohoslužby, zajistila Společnost pro obnovu Mariánského sloupu, jako hlavní organizátor akce, osazení dvou velkoplošných obrazovek na okrajích jižní strany náměstí. Hlavním celebrantem byl kardinál Duka spolu s dalšími celebranty, Mons. Charlesem Danielem Balvou, apoštolským nunciem v České republice, opatem Mons. Josefem Michaellem Pojezdým a dalšími členy biskupského sboru, opaty, představenými řádů a velkým počtem kněží z celé republiky. Slavnostní bohoslužby se zúčastnilo i mnoho zástupkyň ženských řeholí, dále zástupci veřejného a politického života (senátor Jiří Čunek, senátorka Jitka Cha-

lánková), členové Společnosti a jeho Grémia a zhotovitelé sloupu akademický sochař Petr Váňa, Tomáš Váňa a Hynek Shejbal, kteří přinesli jako svůj obětní dar tři kamenné růže. Jedna je zhotovena z pískovce, druhá z mramoru a třetí ze žuly. Bohoslužbu doprovázel svými zpěvy smíšený pěvecký sbor Notre Dame, hrálo smyčcové filharmonické kvarteto a myslivečtí trubači. Homilii měl otec kardinál. Ten také na závěr mše svaté ocenil několik osobností, které se zasloužily o obnovu Mariánského sloupu řády a medailemi.

Po bohoslužbě vyšel průvod na Staroměstské náměstí. Kameníci přinesli kopii obrazu Panny Marie Rynecké, od akademického malíře Radima Klouzy, požehnanou papežem Benediktem XVI. v roce 2009 v Brně. Petr Váňa vložil obraz do sanktuária, malé kaple v podstavci sloupu za potlesku všech přítomných. Pak zazněly projevy. Jako první pronesl svůj projev místopředseda Společnosti PhDr. Karel Kavička, pak starosta městské části Prahy I Ing. Petr Hejma, předseda kulturní komise magistrátu hl. města Prahy ing. Jan Wolf a akademický sochař Petr Váňa. Ten požádal otce kardinála o Požehnání sloupu.

Celá slavnost proběhla důstojně a byla pro všechny účastníky hlubokým zážitkem. Panna Maria bude znovu žehnat nám všem, celé naší vlasti. Spokorou očekáváme, že obnovený Mariánský sloup v srdci naší země, bude počátkem a nastoupením naší cesty k hlubší duchovní obnově našeho národa.

Celou slavnost vysílala TV NOE. Děkujeme. Umožnila tak dalším tisícům lidí doma i v zahraničí se na dálku zúčastnit celé slavnosti. Máme na přímý přenos kladné ohlasy z domova i z ciziny (USA).

(Podle www.marianskysloup.cz)

Kázání kardinála Dominika Duky při mši svaté v Týnském chrámu

Slavíme Slavnost Nanebevzetí Panny Marie, nejstarší mariánský svátek, který k nám připutoval z rodné země Matky Ježíše Krista, z Východu. Víme, že mariánská úcta se šířila zákonitě s hlásáním křesťanství, proto je také zcela jistě zajímavé, že mezi nejstarší poutní místa nepatří svatyně té, která se nachází uprostřed modlící se církve spolu s apoštoly, té kterou text apoštolských skutků zmiňuje na prvním místě oslovením Matka Ježíšova. Slavný americký historik umění Adams, člen episkopální církve, napsal při popisu poutní mariánské svatyně v Chartres: „Mariánský kult je součástí života křesťanů tak, jako v životě každého člověka hraje nezastupitelnou roli jeho matka.“ Myslím, že i to nás dnes může spojit se všemi křesťany v duchu ekumeny, bez ohledu na místo jaké v té které církvi má mariánský kult.

Novou dimenzi získává tato slavnost prohlášením dogmatu Nanebevzetí Panny Marie papežem Piem XII. v roce 1950.

Jedinečným způsobem vystihl tuto situaci Graham Green ve svém pojednání o paradoxu křesťanství. Rozvažuje nad smyslem této pravdy víry a jakoby s ptačí perspektivy hledí na bitevní pole, rozbombardovaná města a hektomby mrtvých. Moderní války si berou oběti především ne z řad bojujících členů armád ale civilistů! Jsou to ženy, matky a děti, které naplňují statistiky zabitých, zraněných a těch, kteří ztrácejí střechu nad hlavou. Nestačily hrůzy druhé světové války, ale byla rozpoutána bezprostředně studená válka s tisíci gulagy, věznicemi, tábory nucených prací, s popravenými a dokonce i se zahynulými dětmi! O tom svědčí doba stalinské diktatury realizovaná v naší zemi za vlády Klementa Gottwalda a jeho nástupců. Nezapomínejme tyto události a nezapomínejme na jejich oběti - ony a oni platili daň za naši svobodu, které si často nevážíme nebo ji zneužíváme. Je zde mnoho analogií s třicetiletou válkou a utrpením, které přinesla nejenom těm, kteří hynuli na bojištích, ale především to byl pak hlad a epidemie, které vyhladily především náš středoevropský prostor.

Kardinál Dominik Duka při promluvě při mši svaté.
V popředí obraz Panny Marie Rynecké.

Můžeme se jen z dálky věků solidarizovat s těmi, kteří vztyčili mariánský sloup jako poděkování za mír a záchranu města. Víme, že na jeho obraně se prakticky spojili obyvatelé celé Prahy a můžeme s jistotou nadsázkou říci: bez ohledu na konfesi či národnost. Nebyla to však v prvé řadě oslava triumfu ale úlevy, možnosti žít v míru. Nejlépe vystihuje tuto situaci děkan svatovítské kapituly Tomáš Pešina z Čechorodu, který je známý svým výrokem o dostavbě katedrály.

Chtěl bych připomenout i jiná jeho slova. Nevidí vítězství na Bílé Hoře jako vítězství armád, nepřipisuje vítězství ani bavorskému vévodovi Maxmiliánovi, ani císařské armádě, ani Italům, či polským Kozákům. Připsal vítězství v duchu slavné bitvy u Chlumce svatému Václavovi ale nikoliv blanickým rytířům, nýbrž českým patronům. Jeho slova nejsou slova radosti: neopájí se vítězstvím, ale se smutkem dodává, že to byl bratrovražedný boj. (I když na bojišti bychom těžko hledali česky mluvící vojáky a ani moravské stavovské vojsko nemluvilo moravskými dialekty.) Nezastavíme se ale u bitvy na Bílé Hoře, víme, co z historického hlediska bylo bezprostředním důvodem výstavby mariánského sloupu. I papež Pavel V. i kardinál Harrach měli výhrady, že se znovu zdůrazňuje nešťastné heslo Augšpurkského sněmu:

„Cí vlada, toho náboženství.“ Mariánské sloupy postavené v Mnichově či ve

Vídni ještě v době třicetileté války ozdobily hlavu Panny Marie zemskými korunami. Pohlédli jste pozorně na mariánskou sochu našeho sloupu? Zde stojí mladá žena, prostovlasá. Panenská Matka. Stojí zde jako sionská dcera, jako dcera jeruzalémská symbolizující dceru izraelského národa, který se skládá z dvanácti kmenů. A tak každý kmen v podobě hvězdy zdobí i její hlavu. Není to koruna, je to věnec, hvězdný věnec oslaveného svobodného národa. Dcera Izraele, Mojžíšovy smlouvy, v duchu protoevangelia z třetí kapitoly knihy Geneze, kterou přeformuloval Izaiáš do slov: „Hle Panna počne a porodí syna.“, se nám zde představuje stojící, její sepnaté ruce míří vzhůru k nebesům. Je to žena Janovy Apokalypsy, z dvanácté kapitoly, která na útěku hledá záchranu pro své dítě, které porodí a je uchváčeno do nebe, k Otci, do bezpečí. Rudý drak usiluje především o život jejího dítěte. Panna stojí na sloupu, symbolu spojnice mezi nebem a zemí. Na sloupu, který v noci svým světlem označuje cestu a ve dne svým mračným stínem dává Izraelitům úlevu na cestě z otroctví do svobody. Jistěže ve ztvárnění podoby této ženy rozpoznáváme tu, která je Matka Ježíšova, kterou uctíváme jako Matku Boží, protože jak říká apoštol Pavel: „V tomto sloupu na poušti bylo přítomné Věčné Slovo, Věčná Moudrost, Boží Syn.“ A tak na tomto sousoší na Starém Rynku našeho hlavního města je přítomen Bůh, kterého oslovujeme tak jak nás naučil Syn Panny Marie - Abba, Otče - a vyznáváme svou víru v Trojediného Boha, v jehož jménu jsme byli pokřtěni. A ona, které Ježíš v evangeliu svěruje svého učedníka Jana, se stává naší Matkou, Matkou církve, duchovní matkou každého z nás. Symboly, které tvoří součást sousoší, vypovídají o oprávnění nazývat ji Bohorodičkou, neboť je Matkou Božího Syna Ježíše Krista, o kterém spolu se všemi křesťany vyznáváme, že je pravý Bůh a pravý člověk.

Letošní svátek Nanebevzetí Panny Marie, který slavíme v době dozívání epidemie koronaviru, nám připomíná, že právě Ona a její sloupy se staly útočištěm modliteb před strašlivou morovou ranou, která mnohonásobně v počtu

obětí na životech předčila současnou epidemii. Přesto si uvědomme, jak je i v 21. století nesnadné zvítězit nad neviditelnými silami zla, i když mají podobu viru. Víme ovšem také, že pandemie strachu, pandemie sobectví, neschopnosti tolerance a úcty určitě i nyní překoná počty těch, které nazýváme obětí koronaviru či Covidu-19.

Znovu vztyčení mariánského sloupu má mnoho různých poloh ale jedno bych zdůraznil, není symbolem triumfu, nýbrž výzvou ke spolupráci, k zápasu s temnými silami zla, novodobého otroctví a nesvobody. Dovolte mi na závěr otázku. Několikrát jsem zde pozoroval nejenom siluetu mariánského sloupu ale i zraky příchozích. Byly z převážné části pozitivní, a když jsem se zamýšlel nad naší sekulární společností, nad těmi, kteří nejsou pokřtěni a nehlasí se k žádné církevní denominaci, blesklo mi hlavou, co kdybych se zeptal, nepřipomíná vám tato postava prostovlasé ženy také Sochu svobody – symbol Svobody?

Je to matka, kdo nás nejenom přivádí na svět, ale matka je také ta, která je vždy první učitelkou každého dítěte, která mu rozumí, vzdělává a vychovává, bez její trpělivosti, úcty a lásky bychom těžko byli tím, kým jsme.

Díky Bohu, že je symbol naší Nebeské Matky opět mezi námi.

Svatá Boží rodičko, oroduj za nás!
Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis!
Amen.

(Zasláno z kanceláře pana kardinála)

Projev PhDr. Karla Kavičky, místopředsedy Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze

„Toto je den, který učinil Pán, jásejme a radujme se z něho!“

Vaše eminence otče kardinále, Vaše excelence otče nuncie, Vaše excelence otcové biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice, členové Společnosti pro obnovu MS, vážení hosté a příznivci obnovy MS, vážení přítomní.

Jménem Společnosti pro obnovu MS, Vás všechny srdečně vítám na dnešní slavnosti Požehnání obnoveného MS. Rád vyslovuji naše velké a upřímné poděkování. Poděkování Bohu a Panně Marii, za to, že jsme byli hodni uskutečnit toto velké dílo. Věděli jsme, že obnova MS nebude jen otázkou organizací nebo finanční, ale především otázkou vůle Boží. Citíme velkou vděčnost vůči členům Grémia a všem členům Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu, ale také vůči Vám všem, kteří jste dnes připutovali ze všech koutů naší země i ze zahraničí sem, na Staroměstské náměstí - do srdce naší vlasti a celé Evropy.

Prožíváme dnes společnou radost z dosažení našeho společného přání. Díky rozhodnutí členů pražského zastupitelstva ze dne 23. ledna tohoto roku Mariánský sloup, který téměř po tři století připomínal záchranu Prahy před švédskými vojsky, znovu zdobí toto histo-

PhDr. Karel Kavička při svém děkovném projevu

rické a starobylé náměstí a připomíná vítězství Pražanů nad drtivou přesilou švédských armád na konci třicetileté války a to díky přimluvě Panny Marie.

Naši Společnost jsme zakládali v době, kdy jsme po pádu totalitního režimu zase mohli svobodně jednat, otevřít se pravdě a nabízela se možnost překonat dlouholeté dezinterpretace historie sloupu. Domnívali jsme se, jak říkal náš první předseda Pavel Nauman, že padesát let života v prolhaných a nenávisťných totalitách a v přesvědčení i naději, že tato země, poučena dlouhým a pro mnohé bolestným odbočením z evropské cesty, se bude s nadšením vracet k našim tisíciletým tradicím, k zásadám křesťanské kultury, slušnosti a tolerance. Věřili jsme, že většina národa se poučila a pochopila, v čem chybovala a jakým falešným prorokům uvěřila. Snažili jsme se proto něčím konkrétním přispět a napravit alespoň tuto chybu. Po třiceti letech činnosti musíme konstatovat, že jsme byli příliš optimisté. Jakoby neuplynulo od stržení sloupu víc jak jedno století, jako bychom neupadli mezitím pod vládu dvou nejhorších režimů, jaké tento svět poznal. Sotva skončilo prvotní nadšení ze získané svobody, někteří lidé začali mluvit o tom, že sloup byl symbolem rakušáctví, pomníkem ponížení českého národa, že to byl a je projev triumfalismu katolíků, že obnovením sloupu chceme napravovat dějiny a mnoho dalšího.

Bylo by dobře, kdybychom si všichni uvědomili, že s ohledem na naše klopýtání v minulém 20. století i na počátku tohoto století a ovšem i vzhle-

Staroměstské náměstí zaplnily tisíce poutníků

dem k tomu, co se přesně na tomto místě před sto a dvěma lety stalo, je tento sloup jen malou kapkou v obrovském moři našich nesplněných úkolů.

Berme proto tento obnovený sloup jako odčinění minulých chyb, jako upřímný pokus napravit vinu s nadějí na lepší budoucnost nás všech. Toužíme po smíru. Víme, že k tomu je třeba vzájemného odpuštění. Katoličtí křesťané to již opakovaně učinili. Připomínám jen prohlášení a omluvy za chyby minulosti z úst Svatého otce Jana Pavla II.

Grémium naší Společnost tvoří nepočtená skupina obětavých osobností, které nejsou náboženskými fanatiky nebo zastánci církevního triumfalismu. Jsme společenstvím lidí, kteří vynaložili nezměrné a dlouhodobé úsilí k obnově sloupu. Ale bez podpory tisíců lidí z domova i zahraničí, kteří nám uvěřili, kteří naše úsilí podporovali svými modlitbami a dary, bychom nikdy sami nedokázali Mariánský sloup obnovit. Navázali jsme na iniciativy předcházejících generací, vzpomeňme jen na Lidovou akademii při Lidové straně založenou k obnově sloupu prvorepublikovým ministrem a františkánským terciářem Dr. Františkem Noskem, na iniciativy katolických studentů, Československých Orlů doma i v zahraničí. Ti všichni usilovali o obnovu sloupu. Naše Společnost na tyto iniciativy navázala a přes všechny obtíže a překážky je dovedla do úspěšného konce. Zažili jsme během své třicetileté činnosti mnoho nadějí ale i velkých zklamání. Úcta k Panně Marii se za ta desetiletí stala součástí našich životů.

S vděčností dnes vzpomínáme na otce Františka kardinála Tomáška, našeho prvního čestného předsedu a od počátku neúnavného podporovatele naší iniciativy obnovení MS. Stejně tak i na olomouckého arcibiskupa Mons. Františka Vaňáka, který naší snaze žehnal. Děkujeme také otci opatovi Mons. Josefu Michaelu Pojezdnému, který na jejich činnost navázal. Děkujeme mu za jeho dlouhodobé působení ve funkci čestného předsedy Společnosti i za duchovní vedení.

S úctou dnes vzpomínáme na našeho prvního předsedu Ing. arch. Pavla Naumana, který se dnešní slavností nedožil. Ve spolupráci s Ing. Pavlíkem ze SURPMO

Praha vyprojektoval architekturu sloupu a položil tak základ k jeho obnovení. Jednotlivé díly zakreslil a ocenil. Bez jeho profesionální práce, jejímž výsledkem jsou plány architektury sloupu s prováděcími výkresy, bychom nebyli schopni vůbec k obnově sloupu přikročit.

Poděkování a uznání patří také našemu přednímu restaurátorovi nejvýznamnějších památek v republice akademickému sochaři Janu Bradnovi, druhému a dlouholetému předsedovi Společnosti. Díky

svým celoživotním profesním zkušenostem a pod jeho odborným vedením byly zhotoveny sádrové odlitky originálních fragmentů sochy Panny Marie Immacuaty, i fragmenty jednotlivých dílů architektury sloupu, uložených v pražském lapidáriu. S pomocí dochovaných fotografií byly s využitím fotogrammetrických metod poškozené a chybějící části odlitků originálních částí domodelovány sochaři Miroslavem Krátkým a Karlem Kronychem. Tak získala Společnost kompletní sádrový model originálu sochy, který Společnost předala spolu s prováděcími výkresy architektury vítězi výběrového řízení. To proběhlo v únoru 1997 v Praze v rezidenci Jezuitů u kostela sv. Ignáce v Ječné ulici. Podle Naumanových plánů architektury i kompletního sádrového modelu sochy bylo během více jak dvaceti let vytvořeno toto nádherné dílo - obnovený MS se sochou Panny Marie Immacuaty. Nejde tedy o žádnou napodobeninu, ale věrnou

Obnovený Mariánský sloup v plné kráse

kopii, samostatné dílo vysoké umělecké hodnoty.

Poděkování patří také současnému předsedovi Společnosti Václavu Dajbýchovi, za jehož předsednictví celá iniciativa obnovy MS vyvrcholila jeho realizací.

Děkuji také panu Ing. Janu Wolfovi, který ve funkci náměstka primátora hl. města Prahy pro kulturu a v současnosti ve funkci předsedy komise pro kulturu, cestovní ruch, výstavnictví a zahraniční styky po celou dobu svého působení na pražském Magistrátu hájil a prosazoval myšlenku obnovy MS až po jeho koneč-

né schválení v lednu 2020. Z tohoto místa děkuji také všem 34 členům pražského zastupitelstva, kteří svým hlasem obnovu sloupu schválili.

V tuto slavnostní chvíli patří naše vděčná vzpomínka také všem našim členům a podporovatelům, kteří nás již předešli a kteří se nedožili dnešní slavnosti Požehnání sloupu o což za svého života dlouhodobě usilovali. Věříme, že jsou zde s námi duchovně přítomni. Jsou to: P. Vladimír Rudolf, farář a děkan z kostela Panny Marie Královny Míru v Praze Lhotce, P. Jiří Kusý, duchovní správce kostela Matky Boží před Týnem, katolický novinář Dr. Emil Petřík a jeho sestra Marie Petříková, jezuité P. Jan Lang a P. Josef Pazderka, naši misionáři v Londýně, opat benediktinského kláštera v Lisle u Chicaga Ambrož Lev Ondrák, P. Odillo Crkva, P. Vojtěch Vít, dlouholetý vedoucí české misie v Chicagu, Dr. Eduard Vedral a paní Alena Pokorná z Chicaga, dále Mons. Josef Šach z Burlingtonu v Kanadě, P. Bohuslav Janiček z Toronta, P. Josef Šimčík z Curychu a řada dalších.

S velkou vděčností posíláme až za oceán do Kanadského Hamiltonu poděkování a pozdrav čestnému členu Grémia Společnosti, panu Václavu Jiřímu Vostřezovi, dále Mons. Dušanu Hladíkoví, současnému duchovnímu správci České misie v Chicagu, básnířce Jiřině Fuchsové z Los Angeles v USA (nyní žijící v Plzni), dále Alici Vedralové a Františku Šulcovi z Chicaga, kteří se většinou nemohou naší slavnosti účastnit pro současnou epidemii Coronaviru.

Během třiceti let byla obnova Mariánského sloupu podporována řadou dalších iniciativ. Třetí řád sv. Františka obnovil na počátku devadesátých let minulého století historické poutě k Mariánskému sloupu, členové dominikánské farnosti sv. Jiljí v Praze, se po celá léta, každý třetí den v měsíci modlili u Základního kamene za obnovu MS, stejně tak jako Hnutí obnovy duchovních tradic, které organizovalo pravidelné modlitby u mariánských sloupů ve městech na území celé republiky.

Zvláštní poděkování patří 16 českým a moravským obcím a městům, která věnovala bloky pískovce do základů sloupu. Jsou to: Dobřichovice, Dolní Bojanovice, Hořice v Podkrkonoší, Hradec

Králové, Jaroměř, Mníšek pod Brdy, Moutnice, Prostějov, Olomouc, Soutice u Vlašimi, Třeboň, Třebotov, Zábřeh na Moravě, Záhornice u Opočna, Žďár nad Sázavou, a zahraniční dárci: česká misie v Chicagu v USA a italské město Vitorchiano. Poděkování patří i dárci kameného bloku pro sochu Panny Marie panu Martinu Peroutkovi, dalšímu čestnému členu Grémia.

Na závěr chci vyjádřit naše upřímné a srdečné poděkování od nás všech těm, jejichž jména zůstanou zapsána v paměti našeho národa:

Otcí Dominiku kardinálu Dukovi, který dnes obnovený Mariánský sloup požehná a který nás vytrvale a účinně podporoval po celou dobu svého působení pražského arcibiskupa a akademickému sochaři Petru Váňovi, který se svými spolupracovníky Tomášem Vánou, Hynkem Shejbalem a dalšími během 22 let s nesmírným nasazením a obětavostí sloup zhotovili. Děkuji také firmě Stavitelství Řehoř, která obnovený sloup na tomto místě ve spolupráci s kamenickou hutí postavila.

Na závěr rád ocituji slova pana Jiřího Vostřeze, která nám poslal pro dnešní den:

„Děkuji Bohu za milost dožití se dne požehnání obnoveného Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Konečně dochází k odčinění křivdy matce Boží, učiněné v roce 1918. S důvěrou pokorně prosím, aby to byl počátek nastoupení cesty k hlubší duchovní obnově českého národa.“

(Zasláno přímo Dr. Kavičkou)

Projev Ing. Petra Hejmy starosty městské části Praha 1

„Vaše eminence, vážený pane kardinále, excelence, vážení hosté, zvláště milí Pražané, milí poutníci a návštěvníci Prahy,

já osobně dnes prožívám velkou radost, velkou radost nad tím, že končí velký příběh, příběh, který trval více než dvacet let a jeho hlavním hrdinou je člověk s velkým srdcem – akademický sochař Petr Váňa, jeho nejbližší spolupracovníci a řada dalších, kteří přišli s tím, že Praze vrátí to, co jí bezesporu chybělo.

Vrátili nám Mariánský sloup, který tehdy byl instalován proto, aby především oslavil chabrost, odhodlání a statečnost Pražanů, kteří dokázali v menšině obhájit část na pravém břehu Vltavy – Staré město a Nové město. Oni byli v menšině, nebáli se, a přesto vyhráli, protože se dokázali dohodnout, dokázali zapomenout na veškeré sváry, vyznání, předsudky a dokázali se spojit v jeden jediný cíl – ubránit místo, ve kterém chtějí dál žít svobodně.

Tento sloup byl zároveň velkým urbanistickým prvkem, vždyť on ozdobil náš staroměstský rynek, on se stal krásnou ozdobou, která byla inspirací pro spoustu dalších náměstí a veřejných prostor, kde podobné sloupy vznikaly, vždyť byl prvním unikátním barokním sochařským dílem a on byl zároveň i prvkem vědeckým, vždyť on ukazoval pravé poledne, ukazoval čas.

Starosta Prahy 1 Ing. Petr Hejma se zástupci sboru dobrovolných hasičů

Co všechno bychom mohli říkat, že tento sloup symbolizoval? Vždyť i sochy andělů údajně symbolizovaly základní lidské ctnosti, jako je moudrost, spravedlnost, statečnost a mírnost, neboli schopnost chovat se k sobě slušně.

Prosím vás, Pražané, prosím všechny, abychom přijali především tyto ctnosti tohoto sloupu, abychom toto vzali do svých srdcí a vraceli se sem k němu spojení, nikoli rozdělení, a přijali tento sloup bez ohledu na vyznání a jakékoli předsudky. Bude to náš sloup! Chraňme ho všichni!

A na závěr bych si dovolil poznamenat, že nebylo náhodou, že mě doprovodili naši členové jednotky dobrovolných hasičů se svým praporem, vždyť oni tehdy byli svedeni k tomu, aby udělali věci, kterých museli litovat. A oni přišli vzdát hold tomuto sloupu a vyslat signál, že od teďka hasiči tento sloup budou chránit. Děkuji všem za to, že sloup máme zpět, děkuji za odvahu, statečnost, moudrost a schopnost se domluvit; a věřím, že všichni ti, kteří tady jsme, se nakonec odhodláme k tomu, že přijmeme tento sloup do svých srdcí a bude skutečně naším a nedáme ho. Děkuji."

(Přepis z videozáznamu TV Noe)

Projev Ing. Jana Wolfa, předsedy komise pro kulturu, cestovní ruch, výstavnictví a zahraniční styky magistrátu hl. města Prahy

Vaše Eminence, vaše excelence, vážení duchovní, vážené zastupitelky a vážení zastupitelé hlavního města Prahy, vzácní hosté, poutníci, sestry a bratři,

dovolte mi Vás všechny i diváky televize Noe přivítat na Staroměstském náměstí, na jednom z nejstarších náměstí v naší vlasti, a to při slavnosti žehnání znovuoobnověného Mariánského sloupu. Podíváme-li se do historie našeho národa, je nám zřejmé, že od přijetí křtu kněžnou Ludmilou a jejím manželem knížetem Bořivojem I. je v naší zemi Panna Maria uctívána a velebena jako naše národní ochránkyně a patronka. Svátý Václav, otec Vlasti císař římský a král český Karel IV., lid český, moravský i slezský, a samozřejmě také Pražané, se po staletí modlili a s prosbami obraceli k té, která je měla vyslyšet.

Tak se stalo i roku 1648, kdy po již podepsaném Vestfálském míru mělo být vydrancováno Staré a Nové Město pražské švédskými vojsky. V čele obránců Prahy složených z Pražanů, Jezuitů, studentů, židů, byl nesen obraz Panny Marie Rynecké, jemuž bylo za až zázračné zachránění Prahy děkováno. Na znamení díky bylo v roce 1650 rozhodnuto o vystavění Mariánského sloupu na tomto náměstí a 13. července léta Páně 1652 byl za přítomnosti císaře římského a krále českého Ferdinanda III. Habsburského slavnostně požehnán arcibiskupem pražským Arnoštem z Harrachu. Sloup zde stál až do 3. listopadu 1918, kdy byl v revolučních dnech vzniku nového československého státu nekulturně, až barbarsky stržen.

Dovolím si vyslovit myšlenku, že stržení sloupu s Pannou Marií předurčilo na 100 let neblahý vývoj v naší zemi. Neukotvenost a nezralost první republiky, nacismus, komunismus, ztráta tradičních hodnot, odklon od Boha až po obecně přijímanou pravdu, že Česká republika je nejateističtější zemí světa. Podíváme-li se na společnost, zjistíme, že hrdost na příslušnost k národu je vydávána za nacionalismus, rodina a svazek muže a ženy je považována za přežitek. Tradiční, staletími prověřené hodnoty našich předků jsou relativizovány a nahrazovány moderním bezobsažným učením vycházejícím z představ postmodernistů 20 století.

Destrukci společenského řádu a lidské důstojnosti vidíme dnes a denně ve svém okolí, v práci, v médiích a v nově vzniklém virtuálním společenském životě, a to vše dohromady je nám vydáváno za něco, bez čeho se moderní člověk v 21. století nemůže obejít. Křesťansko-židovské kořeny Evropy, jako ten kámen národní co stavitelé zavrhlí, jsou odmítány a místo nich jsou nám představovány nové libivé ideje Evropy, kde vše, co je staré, je špatné a jen to nové má právo na svou existenci.

A pak se stane zázrak. V době kdy se po světě strhávají sochy, ničí obrazy a je jen otázkou času kdy budou opět páleny nevhodné knihy, vlastně už začínají být přinejmenším dehonestovány, v době kdy se člověk bojí vyjádřit svůj názor, který je odlišný od názoru davu, roz-

hodne Zastupitelstvo hlavního města Prahy o návratu Mariánského sloupu na Staroměstské náměstí. Obnovení Mariánského sloupu dnes ještě asi nedokážeme úplně docenit, ale návrat Panny Marie na hlavní náměstí v zemi, věřím, předznamenává budoucí dobré časy v našem státě, dnes tak postiženém pandemií virového onemocnění a s ním spojenými důsledky, obavami ze ztráty zaměstnání a všudy přítomným úpadkem společnosti.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kdo se na návratu Mariánského sloupu podíleli. Společnosti pro obnovení Mariánského sloupu a všem jejím členům. Všem těm žijícím i již zemřelým, kteří se za svůj život byt' jen jedenkrát za návrat sloupu pomodlili. Stejně tak i těm kdo v Boha nevěří, ale jejich srdce jim napovídala, že Staroměstské náměstí bez Mariánského sloupu není úplné. Všem zastupitelkám a zastupitelům hlavního města Prahy, kteří 23. ledna letošního roku hlasovali pro obnovení sloupu, vám všem přítomným na této dnešní slavnosti, že jste se i v této nelehké době nebáli a rozhodli se přijít na dnešní slavnost. A v neposlední řadě chci poděkovat za 23 let práce na tomto sloupu jeho autorovi, sochaři Petru Váňovi a jeho bratrovi Tomáši Váňovi, sochaři Hynku Shejbalovi a všem dalším, kdo se na vzniku tohoto nádherného díla podíleli.

(Zasláno z kanceláře Ing. Jana Wolfa)

**Jako poslední promluvil
sochař Petr Váňa**

„Milí přátelé Mariánského sloupu. Děkuji vám všem, že jsme na této obnově krásné památky mohli pracovat. Bez vás všech, kteří jste nás podporovali a mysleli i na fyzické věci, bez našich manželek, které nás podporovaly a bez vás všech, kteří jste se za obnovu této památky modlili, bychom neudělali nic. – Děkuji!

Chtěl bych v této chvíli říci je jednu myšlenku. Sochařství je o kráse a já jsem přesvědčen, že krása na světě může být. Tuto sochu udělal Jan Jiří Bendl před třemi sty lety. My jsme dělali kopie jeho soch, které jsou na kostele sv. Salvátora. Byl to výborný sochař, byl to člověk, který pochopil, co vlastně zname-

Sochař Petr Váňa (uprostřed) se svými kolegy Tomášem Váňou a Hynkem Shejbalem

ná dynamické sochařství. Inspiroval se v Itálii Berniniho sochami, které jsou z mramoru, a jeho genialita spočívala v tom, že toto sochařství přenesl do našeho prostoru do českého materiálu do pískovce a vytvořil první barokní sochu v Čechách. Tu sochu tenkrát vytvořil Jan Jiří Bendl pro Pražany, pro vás a my jsme pracovali zrovna tak pro vás a jsme rádi, že jsme zažili krásný a hluboký příběh. Ten příběh jsme zažili také i díky těm, kteří jsou proti, kterým bych chtěl také poděkovat. Proto je zde také srdečně vítám. My jsme se tady potkávali, hovořili jsme a bylo to milé, veselé a zajímavé. Nejsem spisovatel, takže nemohu napsat knihu. Jediné co jsme mohli udělat je sekat do kamene dlátem a ty naše otisky zůstaly v tom kameni. Chtěli jsme to udělat tak, jak to udělal tenkrát Bendl. A nyní bych chtěl požádat Otce arcibiskupa, aby naše dílo požehnal.

(Přepis z videozáznamu TV Noe)

Kardinál Dominik Duka obnovený sloup požehnal

„Všemohoucí náš nebeský oče, shromáždili jsme se kolem tohoto Mariánského sloupu s prosbou, abys našemu národu odpustil staleté křivdy, kterých se dopouštíme ve vzájemném soužití, a urážíme tím Tvůj majestát. Po celá staletí tak oslavujeme zemi, kterou máme vzdělávat a chránit. Abys nám odpustil, že se rozporuplně chováme k matce Tvého syna a dobrovolně, ano zlovolně, riskujeme svou víru. Vyslyš nás a doved' nás k tomu,

abychom pochopili, že tento obnovený sloup není výrazem triumfu, ale výrazem vděčnosti za záchranu – za záchranu ve válkách, v dobách bídy a moru, za zcela aktuální pomoc v pandemii corona viru a strachu. Dej nám pochopit, že je to sloup, který nese klenbu našeho národního duchovního chrámu, že je symbolické jeho místo proti druhému protilehlému sloupu – vztyčené postavě obhájce pravdy a svobody myšlení mistra Jana Husa. Zastav nás, abychom nezbořili tuto bránu vzájemnosti, kterou máme hájit, aby do naší vlasti a do našich vlastních srdcí nevtrhli cizáci, jako je zloba a nenávisť. Prosíme Tě, Milosrdný, Vševládny, abys na přímluvu Neposkvrněné Panny a Matky Boží Marie, matky dobré rady a královny míru, požehnal tento sloup. Staň se tak skrze Ježíše Krista, krále králů, který vládne národům i dějinám a je stejný včera i dnes a na věky. Amen. Požehnej, Bože, tento sloup, vás, kteří zde stojíte, vaše rodiny, obce a pracoviště, celou naši zemi.“

Závěrečná slova kardinála Duky

„Mnoho bylo řečeno, a tak se jen vrátím v závěru ke chvíli, kdy jsem tady na restaurační židli snil ten sen...“

Ona ta Panna Maria je tak trochu jako socha svobody. Přátelé, my stojíme na náměstí, které bylo největší tržnicí otroků. Proto je tady Ona jako symbol svobody. Proto je tady, protože dala dítěti důstojnost. Ano, jsou zde také krvavé a bolestné dějiny. Nikdo z nás není nadšen z popravy sedmadvaceti mužů, kteří stáli na počátku, ale je zapotřebí si také uvědomit, že v okamžiku, kdy Ona uvolnila místo, pak odtud hovořili Hitlerovi a Stalinovi pacholci. Odpusťte, to není můj výraz, to řekl syn Tomáš G. Masaryka Jan do Londýnského rozhlasu. A tady je také zapotřebí si uvědomit, že Ona je tím symbolem svobody, která nám byla darována, za kterou lidé umírali. Stát, který začal, začal na mapě Spojených Států severoamerických a byli to naši emigranti za Slovenska a z Čech, Moravy, Slezska, z Lužice, kteří v roce 1915 vyhlásují úmysl založit samostatný stát; a bylo to opačně, tam v Clevelandu: stát Slováků a Čechů. Pak se to obrátilo. Nebyla šťastná politika; válečná politika, která rozdělila národ, rozdělila i církev.

Kardinál Duka žehná obnovený Mariánský sloup

Dovedu pochopit i onu sílu a touhu zbořit sloup, protože se u něj předchůdce několikrát modlil, když už všichni církevní představitelé stáli mimo, kdy už i císař Karel I. hledá mír, on se modlí za vítězství zbraní. Toto musíme přiznat. A říkám i vám dole, (ukazuje ke skupině demonstrujících proti sloupu pozn. red.) i těm, co byli zde nahoře, slova syna Panny Marie: „Otče, odpusť jim.“ Je zapotřebí vidět minulost, ale je zapotřebí si uvědomit, že do budoucnosti nemůžeme couvat. Do budoucnosti musíme jít vpřed s jasnou vizí.

Vestfálský mír nebylo vítězství Habsburků - naopak - ale mír byla jediná nutná cena, která se musela zaplatit. Mír znamená smířit se, odpustit si. Je zde více pánů europoslanců, možná i europoslankyň. Na počátku Evropské Unie stojí dva muži, kteří si podali ruku a řekli: „Odpusťme si, smířme se!“ – Charles de Gaulle a Konrad Adenauer.

Jak bylo těžké vyslovit tato slova odpuštění, si asi těžko dovedeme, kdokoli z nás, přestavit. A tak, z tohoto místa vás prosím, jako dcery a synové této země, umějme si podat ruku. A když nesouhlasíme a dohadujeme se, pak přistupujeme k sobě navzájem v úctě. Skutečnou pokorou, ale také skutečným přátelstvím. To nás také učil v našich domovech. Kéž bychom to dokázali i tady a dnes. A k tomu, ať tedy míří i poslední slova.

Ať každého z nás, i celou naši krásnou vlast, na mocnou přímluvu Matky Boží Panny Marie od lží, nesváru, zášti a všeho zlého chrání a nám všem žehná všemohoucí a milosrdný Bůh Otec i Syn i Duch Svátý. Amen.“

(Přepis z videozáznamu TV Noe)

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Vroucí vzpomínka

*Letos 2. září 2020 uplyne již šestnáct let,
kdy nás opustil milovaný manžel,
otec a dědeček pan*

Josef Hrudkaj

narozený v Tuří Remetách na Podkarpatské Rusi.
Jeho popel je uložen na hřbitově
Královny Nebes v Hillside, IL

*Mše svatá za něho bude obětována v neděli 6. září 2020
v 10.30 dopoledne v kostele České misie v Brookfieldu.
Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu s námi.*

S láskou věrně vzpomínají

Anežka Hrudkajová, manželka

syn Tony s rodinou

dcera Anežka s rodinou

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Theresa Aveni, President

ČESKÁ MISIE V CHICAGU

**srdečně děkuje všem, kdo pomohli
v měsíci srpnu v našem
kostele v Brookfieldu s organizací**

RUMMAGE SALE

**Vzdáváme upřímně Pán Bůh zaplat' všem,
kdo darovali vhodné věci pro tuto akci. Zvláště
děkujeme těm, kdo vše připravili a pomáhali
s prodejem a také s následným úklidem.**

Výtěžek byl

\$ 4160,-

**a bude věnován
na potřeby naší misie**

Za Českou misii Mons. Dušan Hladík

Vděčná vzpomínka

29. září 2020 tomu bude pět let, co odešel k věčnému Veleknězi do svatyně nebeské náš milovaný duchovní otec

Fr. Odilo Crkva, OSB

Křestním jménem František Crkva se narodil 23. února 1926 v malé vesnici Brtnice u Jihlavy na pomezí Čech a Moravy. Pocházel z chudobné rodiny.

Pod patronátem benediktinů mohl vystudovat gymnázium. V roce 1945 vstoupil do benediktinského řádu v klášteře v Emauzích v Praze.

Zde složil řeholní sliby 11. července 1947 a přijal řeholní jméno Odilo.

V Římě absolvoval studia teologie a gregoriánského zpěvu a kompozice.

Zde byl také vysvěcen 26. července 1953 na kněze. Kvůli vládnoucímu komunistickému režimu se nemohl vrátit do vlasti a působil jako kněz v Itálii.

V roce 1959 opat Ambrož Ondrák pozval Otce Odila do benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle u Chicaga v USA. Zde strávil zbytek života.

Působil jako profesor na místní benediktinské univerzitě.

Protože ovládal několik cizích jazyků, dělal též opatského korespondenta. V klášteře konal dlouhá léta službu varhaníka. Byl vyhledávaným zpovědníkem, pro krajany z okolí sloužil každý měsíc české mše svaté.

Obětavě vypomáhal v naší České misii v Chicagu.

Na věčnost byl povolán ve věku nedožitých 90. let 29. září 2015.

Slavné vzkříšení očekává na klášterním hřbitově v Lisle.

Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v České misii v Brookfieldu ve středu 23. září 2020 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete v modlitbě

Mons. Dušan Hladík a krajane z České misie

Bolestná vzpomínka

S bolestí v srdci si připomínáme, že před čtyřmi roky byla na věčnost povolána naše milovaná manželka, maminka, babička, sestra, teta a neteř, paní

Dagmar Goliášová

Narodila se 17. listopadu 1948 v Praze.

Do USA přišla v roce 1973 a zde se provdala za Karla Goliáše a měli spolu dceru Janu a syna Roberta.

Po celý život pracovala jako stavební inženýrka.

Zemřela 30. září 2016.

Mši svatou za spásu její duše budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 30. září 2020 v 10.00 dopoledne.

Milá Dagmarko, děkujeme Ti všichni za to, co jsi pro nás ve svém životě vykonala.

Nikdy nezapomeneme.

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenete v modlitbě.

Karel Goliáš, manžel

Jana a Robert, děti s rodinami

Morgan, Kurtis a Michelle, vnoučata

Eva Klapouchová, sestra s rodinami

Upřímná vzpomínka

30. září 2020 uplyne dvacet let od chvíle, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, strýc a přítel, pan

Julius Maňkoš

Narodil se 12. srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vštíplili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajan-ských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajan-ské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu

3. října 2020 v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela, tatínka a strýčka spolu s námi vzpomenou v modlitbě

Mária Maňkošová, manželka

Ján, Juraj a Nik, synové

a ostatní příbuzní v USA a na Slovensku

Ústředna Moravských Spolků
Vás srdečně zve na

81. Moravský den v sobotu 26. září 2020

na prostranství
před klubovnou ÚMS

166 N Brandon Dr,
Glendale Heights, IL 60139

Bližší informace
dle situace s koronavirem
budou zveřejněny na

www.unitedmoraviansocieties.org

Povýšení sv. Kříže 14. září

Pozdraven buď Svatý Kříž,
na němž umřel Pán Ježíš.

Pozdravuj ho duše má,
abys byla spasena. Amen.

Kříž při silnici z Rejštejna
do Horské Kvildy na Šumavě

Zapomenutý kříž

Skromně vyrůstá zde z ticha
je bez jména a bez tváře,
sem procesí nepospíchá
za dílem slepce kováře
a zašlé vsi žáru výhně.

Pro dar lásky, Božích skutků
odpustit chci rád a vlídně
čas patiny na rzi smutku.
Dnes ještě ne, snad později...

ta doba přijde, jistě, vím
k víře mi přidá naději
kříž samoty a pozdních zim.

*Autor básně:
Jiří Ceněk, Česká republika*

DĚTEM

O svatém Václavovi a svaté Ludmíle

O slunci, sv. Václavu a městě snů

Jana Zahradníčka

Jan Zahradníček

(17. 1. 1905 – 7. 10. 1960)

Setkání s poezií bývá nevšední, zvláště je-li nečekané a objevné. Po náhodném seznámení v září 1991 se synem básníka Jana Zahradníčka doputoval do Znojma text básně jeho otce publikovaný dosud jen v exilové literatuře a v samizdatu. „Báseň o slunci a svatém Václavu,“ jejíž vznik je kladen do znojemské věznice, tak mohla být zveřejněna v Životě farností Znojma v zářijovém vydání následujícího roku.

Básník, spisovatel a překladatel Jan Zahradníček byl zatčen 14. 6. 1951 a odsouzen v jednom z vykonstruovaných procesů tzv. Zelené internacionály ke 13 letům vězení. Ve vazebních věznicích nemohl psát, verše si pamatoval, pokusil se je zapsat až na Pankráci a později na Mírově. Písemně byly zaznamenávány podle básnickovy paměti po jeho propuštění na amnestii v době mezi květnem a říjnem 1960 kdy zemřel. Podle obsahu vznikala báseň v zářijovou neděli časově blízkou slavnosti sv. Václava. Jan Zah-

radníček byl do znojemské věznice podle dokumentace dopraven z brněnské vazby 2. 10. 1951, k soudu odvezen 1. nebo 2. července 1952 opět do Brna kde byl vězněn až do převezení do Prahy na Pankrác. Zmínka o železničním mostu na němž vlaky pískají

*„tak divoce krásně, divoce vzdáleně,
jak po mostě přijíždějí a odjíždějí
z toho města snů nad řekou
opodál dětství mého...“*

svědčí o tom, že nedávné prožitky vy-modeloval do veršů až ve znojemské věznici. Údaj o železničním mostu považovaný za nepřímý důkaz místa vzniku básně nemusí být důkazem jediným. Pokud Jan Zahradníček přisoudil nejmenovanému městu přívlastek „město snů nad řekou“ musel mít k tomu i důvod. V tomto městě měl přátele, o nichž se v básni zmiňuje a mohl naslouchat ve šťastnějších dobách jejich vzpomínání na útulné kavárny, vinárny, promenádní koncerty i populární píseň opěvující Vídeň jako „město snů“ - „Wien, du Stadt meiner Träume,“ známé též podle refrénu jako „Wien, Wien, nur du allein.“ Zkomponoval ji r. 1912 skladatel a „pravý Vídeňák“ Rudolf Siczynski, putovala téměř po celé Evropě již během první světové války a byla překládána do mnoha jazyků. Text byl více-

Znojmská věznice

Pamětní deska Janu Zahradníčkovi
odhalená na ohradní zdi znojemské věznice
16. května 2012

krát přepracovávan, upravován i parodován. Stalo se tak i v městě nad Dyjí, kde interpreti název Vídně nahrazovali názvem města Znojma -

Znaim, Znaim, nur du allein

sollst die Stadt meiner Träume sein...

V návaznosti na hudební motiv z Beethovenova Fidelia a akustickém vjemu pískání vlaků lze tušit v básni i odkaz na text této písně. Melodie „ozvučují“ Zahradníčkovy verše často, vězeň, který s ním od února 1952 sdílel celu, vzpomínal, že si na známé nápěvky skládal texty.

Představu zasněného města bezstarostných lidí konfrontoval básník s bolestným osamocněním prvních měsíců samovazby. Vybízal své přátele „tam venku“ a vzkazoval jim, aby „pili to víno sluneční“ a užívali svobody, dokud je čas, „neboť nevědí, jaká tma, jaká hrozná tma očekává je v brzku, snad.“ Většina básní ve sbírce „Dům strach“ vznikala ve vyšetřovacích vazbách v Brně, Znojme a po procesu na Pankráci. „Báseň o slunci a svatém Václavu“ nebude jediná, která ve „městě snů nad řekou“ vznikla.

*Libor Slovák
Znojmo, Česká republika*

Báseň o slunci a svatém Václavu

Neděle.

Dveře přirazili, sám. Skrze mříž k obloze pohlížím.
Oblaka táhnou, z kostelů vyzvánějí a lidé na mši jdou.

A já zde stojím a přátelé, které v městě mám,
nevědí, že tak blízko jsem.

Nikdo neví. Ale já zde všech vzpomínám,
jak mračna letí a slunce se skrývá a září zas,
a všechny hlasy dne pod okny věznice jeho jsou.

Slyším ten blažený tleskot vody,
jak v zahrádkách zalévají,
to chraptivé kokrhání kohoutů letošních.

A také křik dětí
a také psi štěkot a frkání koňské
ze slunce napily se.

Srkám ty hlasy mřížemi cezené.

Srkám žal žalární. Ruce zdvím.

Přátelům vzkazuji tam venku,
aby pili, dokud je čas. Aby pili to víno sluneční,
jímž obzory přetéka. Neboť nevědí, jaká tma,
jaká hrozná tma očekává je vbrzku snad,
zda nebudou úpěti po slunci
jako já, jako vězni z žalární scény Fidelio
od Ludvíka Beethovena.

Ó jak obr ten miloval slunce, bratra svého.

Jak dunělo v jeho partiturách.

Ó jak tečí chápu, Ne sluchem, ne očima,
ale celým povrchem své bytosti ohrožené
slyším třesk trubek, třesk činelů slunečních,
to rozhoření proti tmám, na než bubnuje prázdno.
A pískají vlaky tak divoce krásně, divoce vzdáleně,
jak po mostě přijíždějí a po mostě odjíždějí
z toho města snů nad řekou
opodál dětství mého...

Oblaka táhnou, já bez očí vidím

tu lidnatou dálku prohrátou,

plnou potoků, vsí, sirotčí podíl naděje mé.

Tam včera pšenici seli, tam k vinobraní se chystají.

A slunce kráčí, ten královsky soumar, co táhne nás
od minulosti k budoucnosti, k naději, která blíží se...

Je září. Dny svatého Václava, našeho pána krásného.

Tvář ke zdi cítím, jak větev se napřímila
v zahradě vzdálené.

Jablko padá. Stín padá... A hodiny jdou.

Hodiny jako věky.

Má opuštěnost je naprostá. Všichni odešli.

Siroba země prosakuje zdi věznice
a se všech stran svírá mě.

A cosi jako pláč věcí vydaných
v ruce správců nepravých žalují ke mně.
Slyš jejich muka, jejich čekání úpěnlivé,
že přijde, že přichází
blahoslavený tichý, jenž zemi vládnout bude...

Všechno se naklání,
na velikou propast očekávání chvíle té.

Všechno je na spadnutí.

Stačí dotek a země pode mnou

jak bokem klisny přechází záchvěv po záchvěvu.

Jako bych nahmatával hřbet událostí.

Dají se čekat přesuny v kůře dějin, pád hvězd...

Tak naděje blíží se. Naděje země této.

On Utěš. On Zažeh. On Meč. Korouhev milénia.

Kníže náš. Dávný chorál a z budoucnosti přijíždí.

Vždy mladší než my. Vždy jiných.

Vždy provázen hlasem dětí.

A robátka v lůnech žen mu překrásně zpívají.

Slyším ten slavný zpěv.

Odlesk chorálu padá na mne,

jak stojím v své cele a vysoko nad věznicí

oblaka táhnou a kohouti v dálce kokrhají...

Oroduj za nás!

Najednou takové ticho.

Slyším holoubka vrkat a je to slunce.

Je to naděje. Je to radost, jež ještě pláče.

Je to shledání blízké tak.

Jan Zahradníček

Ze sbírky: *Dům strach*

Vydalo Nepomucenum Řím 1986

Vranov u Brna slaví 780 roků od prvního zázračného uzdravení a založení poutního kostela

Znak a heslo „Charitas“ („Křesťanská láska k bližnímu“) Nejmenších bratří sv. Františka z Pauly

Pokračování ze str. 2

Počet řeholníků ve vranovském klášteře se měnil, měnily se i země, odkud přišli. V počátcích převažovali francouzští řeholníci, postupně narůstal počet paulánů z Bavorska a Rakouska. V průběhu 18. století už převažovali řeholníci pocházející z Moravy a z Čech. K poutnickému věhlasu Vranova u Brna v době baroka přispěla, kromě činnosti paulánů, také událost na konci třicetileté války. Když švédská vojska roku 1645 pustošila zemi Moravu, hledali pauláni, stejně jako mnozí místní obyvatelé, útočiště na Novém hradě u Blanska. Nový hrad byl zradou domácího člověka dobyt a zpustošen, mnoho lidí bylo povražděno. Materiální zkázu tehdy přežila jenom dřevěná soška Panny Marie Vranovské a ze dřeva vyřezané tělo ukřižovaného Pána Ježíše Krista. Přitom kříž, na kterém viselo tělo Spasitele, celý shořel. Tělo Spasitele ze shořelého kříže je dnes umístěno na Vranově u Brna na oltáři v boční kapli sv. Rozálie.

Mimořádnou úctu k Panně Marii Vranovské chovali nejen bratři pauláni a poutníci, ale také lichtensteinská knížata. Kníže Jan Adam z Lichtensteina dokonce Panně Marii Vranovské daroval svůj řád Zlatého rouna. Brzy po úspěšném odražení několikanásobné

švédské vojenské přesily vykonala děkovnou pout' na Vranov u Brna v srpnu roku 1645 početná delegace statečných obránců města Brna. Vedl ji představený brněnských jezuitů ctihodný páter Martin Středa. Ten obránce po celou dobu obléhání města Brna účinně a s velkým nasazením povzbuzoval. S ním přišli také studenti brněnské jezuitské koleje, kteří se obrany města Brna statečně účastnili jako samostatná jednotka.

Zvláštní místo na Vranově u Brna náleželo poutníkům z dolnorakouského města Poysdorf. Ti se k Panně Marii Vranovské utíkali v době ohrožení jejich

Vstup do pohřební kaple a hrobky knížat Lichtensteinů pod úrovní podlahy kostela na Vranově u Brna

města morem. Vyvrcholením barokních poutních slavností se stal rok 1740. Tehdy se připomínalo pětisté výročí od prvního zázraku na Vranově u Brna. Nezapomenutelným zážitkem pro všechny zúčastněné byl tehdy mj. také světelný průvod věřících s hořícími svícemi v rukou. Ihned po setmění v měsíci září onoho roku 1740 prošel světelný průvod pomalým krokem obcí, aby pak skončil a uhasil svíce u vranovského kostela.

Světelné průvody se pak na Vranově u Brna staly tradicí. Byly ukončeny až po zákazu, který na konci třicátých let 20. století vydali němečtí nacisté a na konci čtyřicátých let 20. století komunisté. Za komunistické totality byly hromadné př-

ší pouti na Vranov u Brna zakázány. Povoleny byly jen návštěvy jednotlivců a jejich rodinných příslušníků, a také na policii předem ohlášené zájezdy věřících, využívající státní autobusy. Že v každém poutním autobusu musel být minimálně 1 člověk spolupracující s tajnou policií (StB), bylo jednou z podmínek povolení zájezdu.

V průběhu 19. století byla přicházejícím poutníkům k dispozici světská duchovní správa. Od roku 1926 na Vranově u Brna působili znovu řeholníci. Tentokrát to byla Společnost Božského Spasitele – salvatoriáni. Posláním této Společnosti jsou misie, prostředkem k tomu jsou kázání a exercicie.

Vranov u Brna nepřestal přitahovat ani v pohnutých dobách nacistické a komunistické totality. Nové impulsy pro duchovní a kulturní rozvoj obce Vranov u Brna přinesl návrat paulánského řádu roku 1992. Podařilo se mu dostavět klášterní kvadraturu, jejíž zcela nová část, moderně vyprojektované a postavené Duchovní centrum, slouží jako duchovní a vzdělávací středisko pro všechny zájemce.

V roce 2006 zavítala na Vranov u Brna vzácná návštěva. Vranovské Divočtírny a svým předkům v hrobce pod kostelem se přijel poklonit nejvyšší představitel suverénního státu „Fürstentum Liechtenstein“ kníže Hans Adam II. Následujícího roku 2007 navštívil Vranov u Brna i jeho syn a nástupce korunní princ Alois Filip se svojí rodinou.

Pohřební kaple knížat Lichtensteinů pod kostelem na Vranově u Brna po její rekonstrukci

Hrobka Lichtensteinů byla tehdy ve velmi špatném stavu. Přestože je hrobka od roku 1945 majetkem České republiky, zaplatil stát Lichtensteinsko její zevrubnou opravu ze svých prostředků. Rekonstrukce vranovské hrobky proběhla v letech 2012–2015 a stála rodinu Lichtensteinů cca 54 milionů Kč.

Po skončení oprav přijel dne 4. 11. 2015 kníže Hans Adam II. se svojí manželkou Marií, kněžnou rozenou Kinskou, na návštěvu kostela a rodinné hrobky znovu. S provedením oprav hrobky byli oba spokojeni. Dodejme ještě, že v hrobce je dosud pohřbeno na 50 členů lichtensteinského rodu. Jako poslední v rodinné hrobce Lichtensteinů na Vranově u Brna spočinula princezna Marie Benedikta v lednu roku 1992. Přála si, aby byla pochována po boku svého otce, zde pohřbeného v roce 1938. Je světovým unikátem, že se členové panujícího rodu cizího státu nechávali pohřbívat mimo výsostné území své země. Další příslušníci rodu Lichtensteinů prý už do této hrobky pohřbívání nebudou.

V boční kapli kostela, do které se vchází vlevo od hlavního oltáře kostela, je vystaven a celoročně přístupný betlém akademického sochaře Františka Bartoše z Hradce Králové (žil v letech 1911–1981). Je to betlém skříňového typu, vyřezaný z lipového dřeva v letech 1946–1950. Vedle ústřední scény, znázorňující Narození Ježíše Krista s klaněním pastýřů a tří králů, je ve skříni rozmístěno 8 menších scén ze života Ježíše Krista: Útěk do Egypta, Obětování malého Ježíška v chrámu, Ježíšovo dětství v rodině, Ježíšova diskuse s kněžími v chrámu, scéna „Nechte maličkých přijít ke mně!“, Ježíšův křest z rukou Jana Křtitele, Ježíšovo ukřižování a Ježíšovo zmrtvýchvstání.

V roce 1957 elektromechanik Pavel Vošahlík upravil pohyb kolébání Ježíška v kolébce, střídavé rozsvěcování jednotlivých scén, osvětlení scény Narození Ježíše Krista a kukačku nad betlémem, která děkuje za vhozenou minci. V letech 1958–1967 byl pak betlém postupně vystavován v kostelech v Komárově u Žlutic, ve Vejprtech a v Mníšku pod Brdy. V roce 1970 daroval betlém vranovskému poutnímu kostelu arciděkan

Ústřední scéna ze dřeva vyřezávaného a kolorovaného betléma, po celý rok vystaveného v boční kapli kostela na Vranově u Brna

František Janů, který zde byl v letech 1933–1935 kaplanem. Je na Vranově u Brna také pochován. Ctihodné sestry sv. Františka z Ameriky darovaly do betléma sošku Ježíška, zhotoveného Josefem Saumem z Mnichova. Tento Ježíšek se po skončení cyklu rozsvěcování scén objeví ve skřínce nad betlémem a žehná všem přihlížejícím divákům. Poslední úpravu udělal Miroslav Plšek v roce 1977. Do skříně betléma nainstaloval přehrání některé z 52 vánočních koled.

Bratři pauláni se snaží dokončit Duchovní centrum, které už cca 20 roků slouží věřícím lidem k jejich duchovním obnovám. Duchovní centrum má svůj předem stanovený roční program. O letošních zářijových poutích se pro všechny zájemce připravuje několik zajímavých besed s Otcí biskupy. Dne 13. 9. 2020 začne v 10:45 h beseda s brněnským sídelním biskupem Vojtěchem Cikrlem. Dne 20. 9. 2020 v tutéž hodinu začne beseda s plzeňským sídelním biskupem Tomášem Holubem. Dne 27. 9. 2020 od 10:45 h to bude beseda s pomocným biskupem olomoucké arcidiecéze Josefem Nuzíkem. Dne 4. 10. 2020 se od 10:45 h uskuteční beseda s pomocným biskupem pražské arcidiecéze Zdeňkem Wasserbauerem.

Tak jako Matka Boží Maria putovala životem po stezkách, kterými Pán Bůh vodil svůj vyvolený lid, tak také poutníci po staletí putují do mariánského poutního kostela na Vranov u Brna. Putují tam, aby vyjádřili svou vděčnost Pánu Bohu za jeho ochranu, Matce Boží Panně Marii svoji vděčnost za její mateřskou péči a přimluvu u jejího syna Ježíše Krista. Přicházejí tam, aby vyprosili milost pro sebe a pro své drahé: víru, naději a lásku. A také zdraví duše i těla. Cestují tam, aby našli útěchu a novou sílu jít dál ve službě Pánu Bohu a svým bližním.

Mariánský poutní kostel na Vranově u Brna je, společně s hrobkou knížat Lichtensteinů a klášterem řádu paulánů, chráněnou kulturní památkou České republiky.

*Z dostupných zdrojů připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

In memoriam Ludvíka Rafaje (17. 10. 1927 - 17. 7. 2020)

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Těmito slovy byl náš tatínek přivítán v Dambořickém kostelíčku, když ho jeho rodiče přinesli před Bohem ke svatému křtu. Tatáž slova pak opakoval v modlitbě každý den svého života: Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Tatínek miloval svoji rodnou dědinu a Jihomoravský kraj, kam svatí Cyril a Metoděj přinesli Evangelium a křesťanskou víru, kudy oni chodili, kde sloužili mše svaté a kde učili a kazali. V tomtož kraji byla uctívána přesvatá Bohorodička - v Žarošicích, ve Křtinách a na Svatém Hostýně. Tato země požehnaná a svatá byla vždycky blízko srdci tatínka. Jeho rodiče v něm pěstovali hlubokou víru a jeho maminka ho naučila první modlitby, které se pak modlil celý svůj život.

Nadaný hudebním sluchem a přirozeným vztahem k hudbě, tatínek jako mladý hoch chodil kilometry, aby se mohl učit hrát na varhany a studovat hudbu. Již jako chlapec hrál na varhany v rodné dědině. Varhany, písně a duchovní zpěvy ho ještě více přiblížily k Bohu a k církvi.

Ale svět jeho mládí se měnil. Válka přinesla těžké časy a neštěstí, ale s podporou rodičů mohl po válce ve studiu hudby pokračovat. Představoval si hudební kariéru v Československu možná jako dirigent nebo skladatel nebo varhaník v kostele. Bůh však měl s tatínkem jiné plány.

Nástup komunismu v roce 1948 a pronásledování studentů znamenalo, že se musel nakonec rozloučit s maminkou a tatínkem a utéct na západ. Bylo to vážné rozhodnutí, ale nebyla jiná možnost. S těžkým srdcem ale s vírou opouštěl svoji vlast, svoji rodinu i svůj kraj. Učinil tak po poslední cestě na Svatý Hostýn.

Utekl do Německa. Sám bez rodiny našel přátele v kruhu dalších utečenců z Československa a s nimi hrával a zpíval v Rádiu Svobodná Evropa. Jeho otec v Dambořicích pak zaslechl jeho unikátní hlas v rádiu a tak se rodina v ČSSR dověděla, že jeho útek byl úspěšný.

Posléze dostal azyl ve Francii, kde hrál v kostelích a studoval operní zpěv, ale nakonec ve Francii nezůstal. Rozhodl se vydat do Kanady, kde našel krásné Československé společenství. Ale ani Kanada se nestala pro tatínka cílem a nakonec přijel do Spojených Států do Chicaga. Zde dokončil studium na DePaul University a hrál na varhany v živé osadě Československých katolíků. Učil chemii a u Benediktinů v Lisle našel duchovní podporu a přátelství.

Ludvík Rafaj hraje na harmoniku v české osadě v Montrealu (r. 1960)

Ludvík Rafaj za varhanami při návštěvě rodných Dambořic při oslavě 80. narozenin

V té době přemýšlel o duchovním a řeholním povolání a opět se vroucně modlil ty stejné modlitby, které ho jeho maminka naučila v dalekých Dambořicích. Do kláštera však nevstoupil. Bůh s ním měl jiný plán.

Tatínek se zamiloval do mladé dívky z Argentiny Aničky Příkazské, vzali se a prožili spolu 51 požehnaných let. Vychovali tři děti, syna Ludvíka a dcery Annu a Marii. Táta s mámou nám dětem ukázali a sdělili pravou lásku v šťastném manželství. Za tento příklad jsme vám nesmírně vděční.

Tatínku, Bůh měl vždycky s tebou plán. Tvoje víra v Boží prozřetelnost v každé situaci života, v každé těžkosti je obdivuhodná. Pro nás tvoje děti jsi vzorem v otcovství, ve víře, v oběti a v lásce. Podle tvého příkladu jsme se naučili modlit růženec, který byl stále ve tvých rukách.

Během tvého více než padesátiletého varhaničnického působení v Chicagu a v Michiganu, tvoje ruce rozehrávaly tóny píšťal a tvůj hlas vedl tisíce lidí v chválách Boha při modlitbách, při mších svatých a při různých pobožnostech. To bylo to, k čemu tě Bůh povolal a nikdy to pro tebe nebylo jenom zaměstnání.

Tatínku, ty jsi nám, svým dětem, ukázal Boží tvář. Tvoje otcovská láska, obětavost a trpělivost nám svědčí o Boží otcovské lásce pro nás. Proto Tatínku, jsme ti vděční za všechno, co jsi nám dal a co jsi pro nás udělal ve svém životě. Tvůj příklad, tvoje slova a tvoje láska nás budou provázet každý den našeho života, až do našeho setkání v nebeském království.

Prožíváme dnes zármutek z rozloučení, ale ty jsi nás dobře připravil víře na tento těžký a smutný den. Ježíšova slova jsou naší útěchou: „V pravdě vám pravím, kdo slyší moje slova a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepřichází před soud, ale přešel ze smrti do života.“

Táto, I love you!

(Promluva Otce Eliáše Ludvíka Rafaje, syna zesnulého při zádušní mši svaté v kostele České misie v Brookfieldu 24. července 2020)

Cesta ven z oplakávání sebe samého

Někdy nás přepadávají sebelitostivé a naději ničící myšlenky, jak je život náročný

Nabízím zde inspiraci a Slovo do situace, když si člověk ve svém znechucení připouští příliš sebelitostivé a naději ničící myšlenky, jak je jeho život náročný:

*„Doufej v Hospodina a čin dobro,
pak budeš přehýbat v zemi a těšit se klidu.“ (Žalm 37,3)*

Stesky na těžký život dnes slyšíme velmi často. Psycholog mezi prvními mnichy Evagrius (345–399) však v tomto případě neutěšuje, nýbrž vybízí nás, abychom se spolehli na Pána a konali to, co je správné. Tato biblická věta nás může chránit před přílišnou sebelitostí, může nás vyvádět z oplakávání sebe samého a vést k důvěryplnému jednání.

Boží slovo působí změnu v našem nitru

Není to žádná laciná technika ani psychologický trik. Jde o to vzít vážně biblické slovo – Boží slovo, protože Bůh sám v něm ručí za správnost zaslíbení. I v autogenním tréninku jsou dnes doporučovány také věty zaměřené na důvěru, a pokud si je člověk osvojí, mohou jeho důvěru skutečně prohlubovat. Evagrius však doporučuje k opakování něco, co přesahuje lidský rozměr, tedy Boží slovo.

*„Svítilnou mým nohám je tvé slovo
a světlem na mé stezce.“ (Žalm 119,105)*

Biblický citát sám o sobě naše problémy pochopitelně nevyřeší, ale jako křesťané věříme, že Boží slovo působí změnu v našem nitru, v naší duši. Opakujeme-li si neustále biblické slovo, začne se podle něj postupně řídit i naše jednání.

*Podle knihy Anselma Grüna, Duchovní lékárníčka,
kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství*

Všímate si krásy kolem sebe?

**Děsila mě představa,
že v nebi se budou zpívat chvalozpěvy**

Jak vypadá nebe? Tedy „možná vypadá,“ protože nejspíš bude ještě mnohem krásnější – vždyť „co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo Ho milují.“ (1 Kor 2, 9)

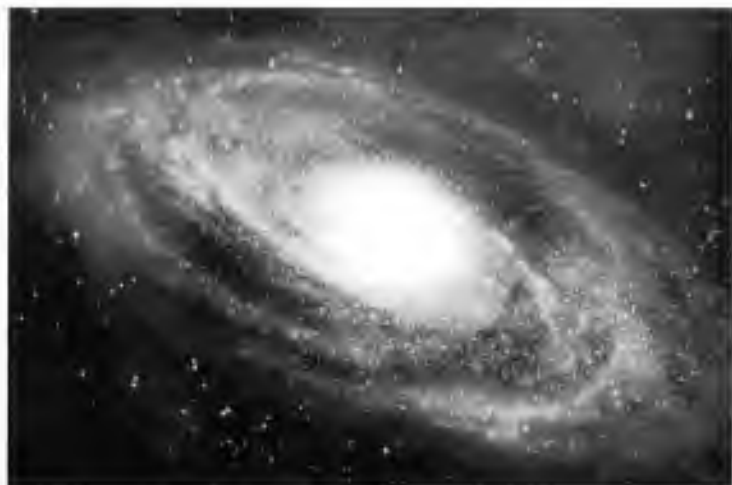
Slychal jsem, že v nebi budeme zpívat Bohu chvalozpěvy, ale taková představa mi dříve připadala děsivá. Jednak jsem dlouho nevěděl, jak vlastně Boha chválit, jednak neumím zpívat. Zato se rád dívám kolem sebe a žasnu nad krásou světa. Ať už jde o krásu západů Slunce, květin, ptáků nebo třeba o krásu letů na Měsíc, o krásu železnice, programování na počítači atd. Toto všechno ke mně ve svůj čas moc promlouvalo a vedlo mě k radosti a po čase i k chvále Boha. Jen mi nezbývá čas to všechno prozkoumat.

**V nebi dostaneme nekonečně mnoho času,
abychom mohli objevovat nekonečně mnoho zázraků**

Představil jsem si však, že v nebi mi Bůh dá nekonečně mnoho času na to, abych prozkoumával a objevoval nekonečně mnoho zázraků, které stvořil. A abych nad nimi žasnul a s Bohem se nad nimi radoval se a abychom pak spolu mohli sdílet radost z jejich krásy. Věřím, že tak budu stále prozkoumávat nové a nové zázraky, které přitom nikdy nedojdou.

A tak jsem se začal na nebe těšit.

*Podle Bolka Vraného: Přírodovědný obraz nebe.
Převzato z: www.vira.cz*

*„Nebesa vypravují slávu Boží
a dílo rukou jeho zvěstuje obloha.“ (Žalm 19, 2)*

Uplynulo 600 roků od korunovace Zikmunda Lucemburského na krále v Českém království

Zikmund Lucemburský

(* 14. 2. 1368 v Norimberku † 9. 12. 1437 ve Znojmě)

O císaři „Svaté říše římské národa německého“, králi římském, uherském, českém a lombardském, vévodovi slezském, markraběti moravském, braniborském a lužickém, Zikmundovi Lucemburském jsme krátce psali v No. 1/2018 měsíčníku „Hlasy národa“ u příležitosti jeho skonu (viz s. 27 tamtéž). Mohlo by se zdát, že vzpomínek na tohoto panovníka bylo už dost, kdyby... Ano, kdyby o něm v našich rodících a prarodičích, v nás samotných, v našich dětech a vnoučatech nezůstávaly nespravedlivé osny pomluv, polopravd a nepravd. Šířili je čeští národní buditelé, stoupenci a pokračovatelé církevního reformátora M. Jana Husa, většina učitelů 1. československé republiky jakož i totalitní Československé socialistické republiky. Účel obvinění Zikmunda Lucemburského byl a je stále stejný: pomoci jednoduchých odsudků, smyšlených polopravd a úmyslných nepravd nasměrovat mínění prostých lidí potřebným, v daném čase žádaným směrem.

Současní historici považují Zikmunda Lucemburského za jednoho z největších evropských panovníků své doby. Tento syn Čechy milovaného císaře a krále Karla IV. (* 1316, † 1378) Zikmund měl totiž na dějiny Evropy zásadní vliv. Kombinací diplomacie, taktizování a četných, i když ne vždy úspěšných vojenských tažení udržel pod svojí kontrolou velkou část křesťanské Evropy. Zlikvidoval papežské schizma, prosadil reformu katolické církve a udržel tehdy velmi nebezpečnou Osmanskou říši v patřičných mezích. Je tedy hned několik důvodů pro to, abychom mohli tvrdit, že v pořadí 13. český král Zikmund Lucemburský byl nejschopnějším králem pozdního středověku v Evropě.

Zikmundovi Lucemburskému je vyčítáno, že se nechal českým králem korunovat už 28. 7. 1420, ale že v Českém království potom fakticky nevládl, a věnoval se svým mocenským zájmům v Uhrách a v Německu. Ostatně Maďaři považují jeho vládu v Uhrách v letech 1387–1437 za jedno z nejvýznamnějších období svých dějin. Dokázal totiž z nesourodého slepence zemí a národů, patřících pod Svatoštěpánskou korunu, vykresat fungující a prosperující stát. A navíc udržel Osmany v uctivé vzdálenosti.

Kromě Uher byl Zikmund úspěšný i západním směrem od Českého království. Díky své silné pozici ve „Svaté říši římské národa německého“ byl zvolen nejprve římským králem (roku 1410), poté římským císařem (roku 1433). Jako král a císař Svaté říše římské uspěl se svým snem vybudovat mohutné podunajské soustátí, které se pak dokázalo postavit mocné, toho času expandující Osmanské říši. Nebyl člověkem laciných vítězství, na svůj úspěch si uměl počkat.

Zikmund Lucemburský nebyl jenom diplomat, ale také válečník. Sice rád navštěvoval rytířské turnaje, ale sám se jich aktivně neúčastnil. Nezapomněl na vážné, celoživotní následky zranění jeho otce Karla IV. v rytířském turnaji v měsíci říjnu roku 1350. Během svého dlouhého života (v Uhrách vládl cca 50 let) Zikmund Lucemburský zorganizoval mnoho válečných tažení a vybojoval četné bitvy. A přesto, že řadu z nich prohrál, ze strategického hlediska ze všech válečných bitev vyšel nakonec jako vítěz. Tak tomu bylo i v boji s Osmanskou říší, k němuž došlo dne 25. 9. 1396 u pevnosti Malá Nikopol. Její zbytky leží dnes v severním Bulharsku, na samé hranici s Rumunskem. Hranici mezi oběma státy tvoří řeka Dunaj..

Bitva u Malé Nikopole (Nicopolis) roku 1396.
Na Zikmundovu křížovou výpravu
Osmané (Ottomané) zaútočili z JV směru

Záchrana Zikmunda Lucemburského (na obr. vlevo) u Nikopole
(nástěnná malba v maďarském hradu Vaja)

Zikmund Lucemburský tehdy zorganizoval křižácké vojsko, tvořené především Francouzy, Uhry, Chorvaty, Němci, Burgundci, Bulhary, Benáťany, aj. V Osmanském (Otomanském) vojsku, kromě Osmanů, bojovali také nedávno podrobení Srbové. Osmanskému vojsku velel sultán Bajezid I. (psáno též Bayezid I.) Neúspěch křižáků u Nikopole roku 1396 je právem přičítán nejednotné taktice velitelů spojeného evropského vojska, zejména jednotkám přišedším z Francie. Vina za katastrofickou prohru je přičítána zbrklosti francouzských rytířů, kteří provedli předčasný, unáhlený výpad proti nepříteli.

Osmané Zikmundovu křížovou výpravu u Nikopole na hlavu porazili. Pouze malá část křižáků, včetně osoby Zikmunda Lucemburského, se zachránila útekem. Většina křižáků padla na bojišti, část se ocitla v osmanském zajetí. Tam byli všichni křižáčtí zajatci na rozkaz osmanského sultána popraveni. Osmané našťastí svého vítězství nedokázali využít a se Zikmundem Lucemburským uzavřeli mír. Znamenalo to konec nadějí na záchranu skomírající Byzantské říše i dalších balkánských národů a křesťanských států. Ty už potom nedokázaly vzdorovat vzrůstající osmanské moci...

Také dvě z velkých úvodních bitev husitských válek, totiž bitva na Vítkově (dnes součást Prahy-Žižkova), která se udála dne 14. 7. 1420, a bitva pod pražským Vyšehradem, k níž došlo dne 1. 11. 1420, skončily porážkou Zikmundových vojsk. A stejná situace se opakovala i ve dnech 21. až 22. 12. 1421 na bojišti mezi městem Kutná Hora a úpatím vrchu Kaňk. Tento střet husitských vojsk s vojsky krále Zikmunda pokračoval po oslavách svátku Božího narození a svátku Nového roku. Dne 6. 1. 1422 došlo k válečnému střetu těchto vojsk v okolí vesnice Nebovidy. Zikmundova voj-

ska byla poražena jak u Kutné Hory, tak u Nebovid. Přes tyto vojenské neúspěchy si Zikmund v Českém království udržel markrabství Moravské. I nadále měl početné příznivce mezi příslušníky moravské i české šlechty. Na druhou stranu byl Zikmund úspěšný v boji s Benáťany, na kterých vybojoval Dalmácii a Moldávii.

Byl to Zikmund Lucemburský, kdo se postaral o likvidaci papežského schizmu, při němž měla katolická církev 3 papeže současně. Především kvůli tomuto schizmu svolal do Kostnice (do města Konstanz na západním břehu Bodamského jezera) církevní koncil. Z koncilu vzešel roku 1417 nový a jediný papež Martin V. Touto volbou papeže bylo církevní schizma ukončeno. Papež Martin V. pak katolickou církev vedl až do své smrti roku 1431.

My si Kostnický koncil většinou spojujeme s upálením M. Jana Husa dne 6. 7. 1415. Zikmundovi Lucemburskému kladem za vinu, že k Husovu upálení došlo i přesto, že M. Jan Hus dostal od císaře a krále Zikmunda průvodní dopis. Opět Zikmundovi křivdíme. Průvodní dopis od panovníka zaručoval každému jeho držiteli bezúhonný průchod panovníkovým územím na cestě tam a zpět. Ale nic víc! Dnešním přibližným ekvivalentem středověkého průvodního dopisu, podepsaného panovníkem dané země, je cestovní pas, passport. Ten nám ani dnes nezaručuje dobrý výsledek a šťastný návrat z jednání, která na nás v cizině čekají.

Podle českého historika Petra Čorneje udělal M. Jan Hus osudovou chybu, když spěchal do Kostnice, aby stihl začátek koncilu. Zikmund přibližně v tomtéž čase spěchal do města Cáchy, kde byl dne 8. 11. 1414 korunován na krále „Svaté říše římské národa německého“. Jednání koncilu o Husově heresi proto v Kostnici začalo dříve, než se Zikmund vrátil ze své korunovace v Cáchách. Podle názoru Petra Čorneje čeští protivníci M. Jana Husa dokázali této pro Husa nepříznivé konstelace na kostnickém sněmu dokonale využít.

Samotný Zikmund Lucemburský požadoval od katolické církve značné ústupky. V první řadě chtěl, aby byla podřízena světské, tedy jeho moci. V letech 1403–1404 dokonce zakázal odvádět peněžní dávky papežské kurii a osobně obsazoval některé církevní úřady, včetně biskupských.

V Českém království roku 1421 odmítl Zikmunda Lucemburského přijmout za svého panovníka Český zemský sněm. A i kdyby se to nestalo, v tom čase už probíhající husitské války by Zikmundovi bránily ujmout se plně svých vládařských povinností v Praze. Situace se změnila teprve po bitvě u Lipan roku 1434. Zikmund se pak královské vlády v Českém království ujal roku 1436. Na český trůn tehdy usedl už nejen teoreticky, ale i fakticky. Bylo to však jenom na (necelé) 2 roky. Na cestě do své milované Pešti (dnes část hlavního města Maďarské republiky Budapešti) zemřel dne 9. 12. 1437 ve městě Znojmo. Příčinou jeho smrti byla velmi pravděpodobně mozková příhoda (mrtvice).

*S využitím práce Miroslava Honsů připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Český právník Vám radí (11)

33. V restituci nám byly vráceny nemovitosti v České republice a na Slovensku. Rádi bychom znali jejich cenu, zhodnotili tyto nemovitosti, popřípadě nemovitosti prodali. Jak máme postupovat?

Nejprve doporučuji si nechat odborníkem nechat stanovit cenu nemovitostí. Následně v součinnosti s odborníkem, tyto nemovitosti nechte investičně posoudit a navrhnout jejich využití či prodej. S tímto Vám může pomoci Vámi zvolený právní zástupce znalý této problematiky a taktéž místa, kde se nemovitosti nachází. Právní zástupce Vám bude také schopen doporučit profesně zdatné odborníky v oblastech navazující na využití a správu tohoto majetku, popřípadě prodeje těchto nemovitostí.

34. Moji rodiče byli občany Československa. Oba se narodili v Praze. Já však již v USA. Mohu získat české občanství a také moje děti?

Od 1. 1. 2014 je udělování státního občanství České republiky upraveno v zákoně č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky). **Zákon o státním občanství České republiky výslovně stanoví, že na udělení státního občanství České republiky není právní nárok.**

Je potřeba posoudit z více hledisek možnosti získání občanství pro Vás a Vaše děti. Ve Vašem případě půjde patrně o získání občanství České republiky prohlášením. Je nutné znát data pozbytí občanství Vašich rodičů v návaznosti na jejich naturalizaci, popřípadě jejich znovunabytí občanství, a také datum Vašeho narození.

Doporučuji se obrátit na Vámi zvoleného právního zástupce znalého českého práva. Ten v součinnosti se zastupitelským úřadem učiní kroky směřující k nabytí občanství.

35. Rozvedla jsem se a manžel se vrátil do Čech. Odvezl mi veškeré šperky po babičce, které jsem měla po rodičích. Nedaří se mi ho vůbec kontaktovat. Co mám dělat?

I v tomto případě doporučuji zvolit právního zástupce, který je Vás bude zastupovat v řešení této situace.

Patrně nezbyde jiná než soudní cesta. Bude nutno prokázat, že tyto věci byly skutečně ve Vašem vyluč-

ném vlastnictví. Dále bude nutné zvážit také finanční náklady na celý spor. Někdy náklady mohou převážít přínos z celé věci.

36. S bratrem a rodiči jsme se v 90 letech dohodli, že majetek po rodičích dostane a zdědí on. Bratr žije v Čechách. Slíbil mi ústně částku, kterou mi měl vyplátit do deseti let po smrti rodičů. Nikdy to však neudělal a odpovědi se vždy vyhnul. Mohu to po něm požadovat vyrovnání právní cestou?

Bohužel Vás musím zklamat. Z právního hlediska je Vaše pohledávka promlčená. Z morálního hlediska sice ne, avšak je jen na Vašem bratrovi, zda splní, co Vám slíbil.

37. Chtěli bychom koupit byt v České republice. Nemáme s tím však zkušenosti. Je to vůbec možné, a jaké jsou s tím spojené náklady?

V nákupu nemovitosti v České republice nejste nijak omezení, a to ani v případě pokud nemáte české občanství. Kromě kupní ceny budete muset uhradit ještě daň z nabytí nemovitosti. Daň činí 4% z kupní ceny nemovitosti, popřípadě z ceny stanovené znaleckým posudkem. Daň se platí vždy z vyšší určené hodnoty. V budoucnu budete platit pouze náklady spojené s bytem a daň z nemovitosti. Daň z nemovitosti činí zanedbatelnou částku z hodnoty nemovitosti v porovnání s touto daní v USA. Doporučuji si zvolit právního zástupce. Ten Vám pomůže nákup nemovitosti realizovat a popřípadě Vám doporučí realitního makléře, který Vám může s vyhledáním bytu pomoci.

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

The Way of the Cross Through Our Lady

On September 15, the Church honors the suffering of Jesus' mother, Mary. First celebrated by the Servite Friars in the 17th Century, the commemoration is based on the feast of the Seven Sorrows of Mary. The Gospel of Luke narrates the presentation in the temple when Jesus was only a few weeks old. Simeon, a priest, interrupts the devotions of Mary and Joseph and takes Jesus in his arms proclaiming that Jesus is the fulfillment of the promises God had made to Israel. Simeon also prophesied that Mary would have to share in the sufferings of her Son: "You yourself a sword will pierce so that the thoughts of many hearts may be revealed" (Luke 2:35). To all who are suffering with the loss of a loved one, the feast day of September 15th serves as a reminder that Our Lady shares your pain and through her son's sufferings, a life led in devotion to Him will reunite His people in Paradise for all eternity.

Our Lady of Sorrows is often depicted with seven swords piercing her heart. These swords represent the traditional seven sorrows of Mary. Do any of these swords pierce your heart? Financial difficulties? Alienation? Feeling unable to help your child? Pagan destruction that knows no boundaries? These are the Seven Sorrows of Mary that we reflect on...

1. Prophecy of Simeon to Mary: "a sword shall pierce thy soul"
2. Flight into Egypt: poverty, Egyptian paganism, alienation
3. Loss of Jesus in the Temple: she lacked the consolation of Christ's presence
4. Meeting of Jesus and Mary on the Way of the Cross: Mary is saddened that she cannot help Him
5. Crucifixion: Mary's heart is pierced
6. Taking Down of the Body of Jesus from the Cross: Mary holds the lifeless body of her Savior, God, and Child
7. Jesus laid in the Tomb: Mary arranges the burial shroud of her Son and is led out of tomb by Joseph of Arimathea

A wonderful book to assist in understanding the Seven Sorrows is St Alphonsus Liguori's *Glories of Mary*. A sword pierced our innocent Mother's heart at Calvary and she lived for years with that wound. I pray that all who suffer reflect on Our Lady. She suffered before us, still suffers and I pray that we may live our lives attempting to ease Her sufferings by following Her Son whose only wish is to have His children all live together in Glory per saecula saeculorum.

By Jana Krcek

The Fallen Angel

Most of us have heard about the fallen angels, Satan, the devil, etc. from our Catholic teachings on how these angels were created in grace but fell from grace by their own will by opposing the will of God. What then, is their mission? - to lead you and I away from God, and to ensure we do not gain the graces to reach Our Lord's promise of entering the gates of heaven.

Whether you see the devil as a physical or spiritual entity, he does exist, and is sowing his seeds of evil in all manner of insidious ways. He leads us away from God by using the physical world of earthly things to lure us into his wordly trap; even though we take nothing from earth into Heaven except for our soul.

We witness society set up where everyone has a place and, in which, in many cases we can improve or fall from our station in life. God wants us to proceed up the ladder of life with the aid of his sanctifying grace, while the devil seeks to thwart our ascent and leads us to descend into hell with him.

Satan does not appear to us as a mean-spirited evil being, at least in most cases. Rather he casts his wickedness in sowing a false premise among known truths. It really does not take much to lead our human souls against God, even though we do not see it that way. Even in the Catholic Church today we have good people born, baptized, and raised in the Faith only to turn against fellow Catholics who do not see church teachings the same way. Of course, we have discordant leadership within the Catholic Church who sadly aid Satan's mission to steal souls.

Our Church is in turmoil, membership is only a fraction of what it was in the early 20th century. Satan has been winning the battle for souls and the fruit of the Catholic tree is apparent. Catholic leaders deny the devil or hell exist, abortion is accepted, Jesus was only a man, that penance is

not needed, that you only have to believe you will be saved and you will be, the sacraments are not needed in today's world, etc, etc, etc.

We as laity are faced with so much data, we find it difficult if not impossible to know who to believe, so what do we do? First believe in the dogmas of the Faith, believe in the Seven Sacraments, and believe in the Father, the Son, and the Holy Ghost.

Our Lord has given us some especially important weapons to use against the devil. We have the Mass, by far the strongest of the weapons, second are the Sacraments, and third prayer. The first two weapons we might find are only sparsely available, but the third, prayer, we have no excuse not to exercise. Prayers can even produce the first two weapons in fighting the devil. Do not become discouraged, because that is a tool of the devil as well. He wants us to question and become depressed about our Catholic Faith, do not give him that satisfaction.

Real evil is disguised as not evil but as feel good righteous events, thinking, or actions. The devil can only lure souls to hell if we let him. "The devil made me do it", only because we fell from grace and allowed ourselves to do the devil's bidding.

We have the power of prayer, each and everyone of us, no excuses. Do not allow the devil to lead us away from God, do not fall in his snare, pray, pray, and pray some more! Do not fear him, but understand he is not here to help you, but he is acting only to steal your soul from God.

*By Timothy Montgomery
Servants of Jesus and Mary, August 2020*

Hrad Bezděz málem skončil jako levný stavební materiál

Královský hrad Bezděz stojí na kopci, jehož vrchol je 604 m n. m. Naleznete ho cca 18 km Z směrem od města Mnichovo Hradiště a současně cca 13 km J směrem od města Mimoň. Patří do Libereckého kraje. Přibližně 7 km SZ směrem od hradu Bezděz se rozprostírá Máchovo jezero. Je to velký rybník, ležící na území města Doksy v okrese Česká Lípa v Libereckém kraji. Je dlouhý 3,0 km, široký 1,6 km, hluboký maximálně 5 m. Svoji rozlohou 284 ha je to 6. největší rybník v České republice. V dnešní době je využíván zejména k rekreaci.

Hrad Bezděz je jedním z nejvýznamnějších gotických hradů v Čechách. Přesné datum založení tohoto hradu není už známo. Pravděpodobně vznikl mezi lety 1246–1278 z popudu českého krále Přemysla Otakara II. (panoval v letech 1253–1278). Tento král současně založil stejnojmenné město v nedalekém podhradí. Hrad Bezděz byl postaven jako pevnost a reprezentační sídlo českého krále.

Král Přemysl Otakar II., „král železný a zlatý“, se ze svého nádherného hradu netěšil dlouho. Dne 26. 8. 1278 odpoledne, na svátek sv. Rufa, padl v bitvě na Moravském poli (německy: Marchfeld). Tato bitva se odehrála mezi vesnicemi Suché Kruty (německy: Dürkrut) a Jedenspeigen. Obě vesnice dnes leží v Dolním Rakousku, cca 30 km J směrem od moravského města Břeclav. Hrad Bezděz se pak stal vězením královny vdovy Kunhuty a jejího syna, sedmiletého Václava. Na hrad Bezděz je nechal tajně přemístit v únoru roku 1279 poručík nezletilého Václava Ota V. Braniborský. Ten pak ve funkci regenta působil v Českém království v letech 1278–1283.

Královně Kunhutě se zanedlouho pomocí lsti podařilo z hradu Bezděz uprchnout. Mladický Václav byl vězněn i nadále. Aby také neutekl, byl uvězněn v několika hradech v Německu. Teprve roku 1283 Ota Braniborský vrátil Čechům jejich budoucího panovníka. Nechal si za to vyplatit královské výkupné v podobě 15 tisíc hřiven stříbra a výkupné za několik hradů. Kralevic Václav pak jako 6. český král se jménem Václav II. panoval v letech 1283–1305. Snad kvůli nepěkným vzpomínkám na svoje věznění zastavil hrad Bezděz panu Hynku Berkovi z Dubé. Jeho syn měl hrad v držení až do roku 1348. V tom roce se český a současně římský král Karel IV. rozhodl posílit ústřední moc panovníka. K tomu mělo pomoci vykoupení všech dříve zastavených královských statků.

Aby přešel dalšímu rozptylování majetku, Karel IV. ustanovil, že hrad Bezděz už nikdy nesmí být zastaven. Hrad Bezděz si velice oblíbil a mnohokrát v něm pobýval. Údajně to

byl právě on, kdo dal příkaz k založení velkého rybníka, dnes zvaného Máchovo jezero. Královo ustanovení o nezastavitelnosti hradu Bezděz a dalších hradů nebylo respektováno příliš dlouho. Už v roce 1398, tj. 20 roků po Karlově smrti, dal jeho syn král Václav IV. Lucemburský hrad Bezděz do zástavy svému bratranci Prokopu Lucemburskému. To se ale nelíbilo královu bratru Zikmundovi Lucemburskému. Prokopa lstí vylákal z hradu, a nechal ho zajmout. Poté se násilím sám zmocnil hradu Bezděz.

Dlouho se však ze získání hradu Bezděz neradoval. Na počátku husitských bouří a válek hrad Bezděz raději zastavil panu Janu z Michalovic. Bezděz se pak už nikdy nedostal zpět do správy panovníka. V průběhu husitských válek, ve kterých roku 1458 padl v boji poslední mužský potomek rodu Michaloviců, se hrad Bezděz dostal na celá desetiletí do zástavního držení mnoha významných osobností. Patřili k nim mj. páni Tovačovští z Cimburka a nejvyšší purkrabí pan Jan z Janovic. Za držení hradu Janem z Janovic se na bezdězkém panství velice rozšířilo rybníkářství.

Roku 1588 se český král a římský císař Rudolf II. Habsburský rozhodl zástavu hradu Bezděz zrušit a hrad natrvalo odprodat. Do svého vlastnictví ho získal za 22 tisíc kop grošů Jan z Vantemberka. Po jeho smrti Bezděz získal sňatkem s vdovou po Janovi pan Václav Berka z Dubé a z Lipé. Ten o hrad přišel po bitvě na Bílé Hoře u Prahy roku 1620. V nepřítomnosti byl odsouzen k trestu smrti za zradu svého panovníka a ke ztrátě veškerého majetku. Na hradě Bezdězu, který byl prakticky bez majitele, se pak ukrývali poddaní z okolních vesnic, kteří se báli najezdů vojáků Maxmiliána Bavorského. Hrad Bezděz je však neochráněn. Po krátkém obléhání nezkušené vesničané najatým žoldnérům zničeného Maxmiliána podlehli. Vojska hrad vyplenili a zapálili.

Berkovo zabavené panství získal roku 1622 Albrecht z Valdštejna. Ten se rozhodl, že i přes značné poškození hrad Bezděz přebuduje na moderní pevnost. Ta měla jeho statky chránit před útoky najezdníků. Najal stavitele, ale než se úpravy stihly dokončit, povolal Albrecht na hrad augustiniány, aby si na něm zbudovali klášter. Po bitvě u Desavy, ve které velitel katolíků říšský kníže Albrecht z Valdštejna dne 25. 4. 1626 zvítězil nad vojskem protestantů, nechal v hradní kapli na Bezdězu zhotovit oltář zasvěcený sv. Markovi. U něho se, jako poděkování za vítězství u Desavy, sloužila každou sobotu mše svatá. Na svátek sv. Marka pak mělo každý rok na hrad Bezděz putovat děkuvné procesí.

Kolem roku 1633 začal Albrecht z Valdštejna plánovat na Bezdězu založení kláštera ke cti Panny Marie Monserratské. Úctu k Panně Marii tehdy po Evropě šířil kněz Benedikt Pennaloso de Mondragone. Ten k vídeňskému císařskému dvoru přišel se třemi kopiemi starobylé monserratské sošky Panny Marie. Valdštejn Pennalosoovi nabídnul stavbu kláštera na hradě Bezděz. Pennaloso se stavbou souhlasil, odstěhoval se na hrad a brzy zahájil navážení stavebního materiálu. Stavbu však dne 25. 2. 1634 přerušilo Valdštejnovo zavraždění v Chebu. Pennaloso se stal opatem emauzského kláštera v Praze, hrad Bezděz mu byl císařem a českým králem Ferdinandem II. darován. Do stavby kláštera na Bezděze však opět zasáhla vyšší moc - roku 1642 se hradu Bezděz zmocnili Švédové. Ti jediného poustevníka vyhnali a hrad Bezděz potom považovali za základnu pro své ničivé výpady do širokého okolí. Před svým odchodem hrad Bezděz vyplenili a zapálili.

Se stavbou kláštera na Bezdězu se začalo až v 60tých letech 17. století. V purkrabském paláci hradu byly zřízeny velký a malý refektář (společné jídelny mnichů). Podkrovní patro bylo přestavěno na pokoje řeholníků. Hradní kaple byla nově zasvěcena Panně Marii a v roce 1666 byla na hrad Bezděz z pražských Emauz převezena třetí kopie Panny Marie Monserratské. Pověst o zázračné Panně Marii Bezdězké se rychle šířila po okolí, na hrad přicházelo stále více poutníků. Tak např. roku 1740 se tam 2 900 mší svatých účastnilo více než 40 tisíc poutníků.

Roku 1778 pruská armáda hrad Bezděz obsadila a zpusťovala. Tímto způsobem předurčila konec bezdězkému klášteru. Ten byl s mnoha dalšími kláštery zrušen roku 1785 císařem Josefem II. Soška Panny Marie Monserratské pak byla přenesena do kostela v Doksech, kde je umístěna dodnes. Pověsti o ukrytém klášterním bohatství pak přiváděly na hrad Bezděz stále více hledačů pokladů. To chátrání hradu ještě urychlilo. Bezděz pustl a pozvolna se měnil ve zříceninu. Měl však štěstí, protože přišla doba romantismu. Počátkem 19. století dostali hrad do svého vlastnictví znovu páni z Valdštejna a ti zahájili důkladnou obnovu hradu Bezděz. Opravy pokračovaly i poté, co roku 1932 záštitu nad hradem Bezděz převzal Klub českých turistů.

Roku 1978 byl hrad Bezděz prohlášen národní kulturní památkou.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Současná podoba hradu Bezděz**

